

§ 16 a miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven

Biskopstorpvej 3, 5900 Rudkøbing

Afgjort den 20. september 2023

Svendborg
Kommune

Datablad

Ansøger og kontaktperson	Tjørntved A/S v/Henrik Oldenbjerg Skovsbovej 14 5900 Rudkøbing Tlf. 40113472 henrik@Oldenbjerg.com
Husdyrbrugets navn og adresse	Biskopstorpvej 3 5900 Rudkøbing
Ejer af ejendommen	Tjørntved A/S
Ejendomsnummer	4820000105
Matrikelnummer	Matrikel 1a – Biskopstorp Hgd., Simmerbølle
Virksomhedens art	Svinebrug
CHR-nummer	105455
CVR-nummer	34603820
P-nummer	10 18 20 63 97
Virksomhedstype	IE-brug: Svineproduktion med et produktionsareal på over 100 m ² og en ammoniakemission over 3.500 kg NH ₃ -N pr. år
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Miljø og Teknik Natur og Miljø Svendborgvej 135, 5762 V Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	230696
Godkendt produktionsareal	7.225 m ²
Journal nr.	21/7493
Øvrige afgørelser	Ingen. Eksisterende bygningsmasse
Konsulent	Max Jacobsen, Miljørådgivning

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med godkendelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Tjørntved A/S v/ Henrik Oldenbjerg
Skovbovej 14
5900 Rudkøbing

Miljø og Teknik
Natur og Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
Tlf. 62 23 34 00

Svendborg Kommune meddeler hermed godkendelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 a, stk. 2 i til husdyrbruget på Biskopstorvej 3, 5900 Rudkøbing.

Husdyrbruget godkendes med denne godkendelse første gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler godkendelsen på baggrund de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 20. september 2023

Godkendt: Ida Marie Andersen
Agronom

Annonceret på Svendborg og Langelands Kommuners hjemmeside den 20. september 2023.

Klagefristen udløber den 18. oktober 2023 (4 uger efter annoncering af godkendelsen).

Søgsmålsfristen udløber den 20. marts 2024 (6 mdr. efter annoncering af godkendelsen/tilladelsen eller efter en klagenævnsafgørelse)

Revurderes inden den 20. september 2031 (8 år efter meddelelse af godkendelsen eller efter klagenævnsafgørelse)

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

Resumé

Tjørntved A/S har Ansøgt Svendborg og Langeland Kommune om en godkendelse efter den nye husdyrbruglov fra 2017. Med ændringen af husdyrbrugloven i 2017 skete der et skifte i grundlaget for miljøvurdering af husdyrbrug. Indtil den 1. august 2017 var grundlaget for vurderingen antallet af dyr, omregnet til dyreenheder på husdyrbruget. Efter den 1. august 2017 er dette erstattet med et produktionsareal, der er til rådighed for dyrene. Produktionsarealet er defineret som det areal, i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig, og hvor de har mulighed for at afsætte gødning.

Tjørntved A/S har søgt Svendborg kommune om godkendelse til at overgå til den nye ordning, hvor godkendelsen er baseret på produktionsareal, samtidig ændres driften i den ene af tre staldbygninger. To af staldbygningerne anvendes i dag til søer. I den tredje staldbygning ønskes produktionen ændret til at alle tre staldafsnit kan rumme både smågrise og slagtesvin.

Der bygges ikke nyt i forbindelse med ændringen. Staldarealet er derfor fortsat 7.225 m² i alt og arealet for gødningsopbevaringsanlæg er uændret på 2.154 m². Ændringen sker på 3.522 m².

I forbindelse med ændringen justeres ned på kravene til anvendelse af forsøringsanlægget. Et forsøringsanlæg reducerer ammoniak fra staldanlægget. Der har tidligere været anvendt forsuring i større udstrækning end loven har krævet. Kommunen har vurderet om ammoniakfordampningen fra staldanlægget fortsat overholder lovens krav til beskyttelse af naturområder omkring staldanlægget.

Ammoniakfordampningen stiger fra 2.562 kg NH₃-N/år til 9.548 kg NH₃-N/år.

Husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur er overholdt. Nærmeste naturområde er en § 3 beskyttet mose. Der er med udgangspunkt i bl.a. naturområdets tilstand og øvrig tilførsel af næringsstoffer vurderet, at ammoniakdepositionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en tilstandsændring af dette naturområde.

Med ændringen i dyreholdet forøges lugtemissionen fra 97547 OU/s til 103443 OU/s, men husdyrbruglovens lugtkriterier er fortsat overholdt til alle kategorier af omkringboende (nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone)

Der er fastsat støjgrænser i henhold til Miljøstyrelsens vejledninger for støj – og det er vurderet, at støjgrænserne overholdes.

Antallet af transporter til og fra ejendommen forbliver uændret med det ansøgte. Der sker ingen ændringer i brug af lys, som kan påvirke de omkringboende eller ændringer i den øvrige drift.

Det vurderes, at det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Resumé	4
Indholdsfortegnelse	5
Indledning	7
Svendborg Kommunes afgørelse	7
<i>Lovgrundlag</i>	7
Afgørelse med vilkår	8
<i>Generelle forhold</i>	12
<i>Retsbeskyttelse</i>	13
<i>Revurdering af godkendelse</i>	13
<i>Klagevejledning</i>	13
<i>Søgsmål</i>	15
Miljøteknisk redegørelse	16
<i>Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse</i>	16
<i>Vurdering af miljøkonsekvensrapport</i>	16
<i>Ejendomsforhold</i>	17
Ansøger og ejerforhold	17
Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.....	17
Biaktiviteter.....	17
<i>Placering</i>	17
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold	17
Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.....	20
<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	21
Produktionsareal.....	21
Drift af staldanlæg.....	22
Ventilation.....	24
Rengøring.....	24
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg</i>	25
Ammoniakdeposition til naturområder	25
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter).....	33
Lugt.....	34
Støj	37

Rystelser.....	41
Transport.....	41
Støv.....	41
Lys.....	42
Skadedyr.....	42
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	43
<i>Egenkontrol og Overvågning.....</i>	<i>46</i>
<i>IE-husdyrbrug.....</i>	<i>46</i>
Energi- og Ressourceforbrug.....	48
Substitution af skadelige stoffer.....	49
Optimering af produktionsprocesser.....	50
Affald.....	50
Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).....	51
Forebyggelse af uheld.....	52
Husdyrbrugets ophør.....	52
0-alternativet.....	53
<i>Offentlig høring.....</i>	<i>53</i>
<i>Konklusion.....</i>	<i>54</i>
BILAG.....	55
Bilag 1. Miljøkonsekvensrapport.....	56
Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger.....	83
Bilag 4. Beredskabsplan.....	88
Bilag 5. Høringssvar.....	99

Indledning

Svendborg Kommune har via Max Jakobsen, Miljørådgivning den 19. november 2020, modtaget ansøgning om ændring af husdyrproduktionen på Biskopstorpvej 3, 5900 Rudkøbing. Ansøgningen er indsendt via Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem og har skema nr. 230696. Husdyrbruget overgår med ændringen til en regulering, hvor godkendelsen er baseret på produktionsareal og ikke antal dyr omregnet til dyrenheder. Der er søgt om miljøgodkendelse af det eksisterende produktionsareal på 7.225 m², hvor ændringen sker på 3.522 m², som fremover ønskes anvendt til smågrise, slagtesvin eller en kombination.

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder², er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune.

Svendborg Kommune godkender og fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Der er tidligere meddelt følgende godkendelser efter husdyrbrugloven:

- § 12 miljøgodkendelse den 6. februar 2009

Denne godkendelse meddeles efter husdyrbrugloven og er opdelt i 3 dele.

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de opstillede vilkår i godkendelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøtekniske rapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven³ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁴, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁵ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Svendborg Kommune har informeret offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside i perioden 9. maj 2023 til 23. maj 2023. Ingen personer har reageret på dette og ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

² Lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. LBK nr. 423 af 30. april 2018.

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 (husdyrbrugloven).

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 443 af 26. april 2023 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

⁵ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 1451 af 21. juni 2021 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Der har været foretaget høring af et udkast til miljøgodkendelse i perioden x/x – x/x 2023 af x parter i sagen (naboer og tilstødende matrikler). Der er indkommet x høringssvar. Høringssvarende fremgår af bilag Z.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed husdyrbruget på Biskopstorpvej 3, 5900 Rudkøbing, matrikelnummer 1a, Biskopstorp Hgd., Simmerbølle, i henhold til § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, pt. Tjørntvej A/S, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse. Godkendelsen følger ejendommen i forbindelse med eventuelt salg og forpligtigelserne følger fremtidige ejere/brugere af ejendommen.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget, og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor godkendelsen er meddelt.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden efterfølgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Godkendelsen gives på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøkonsekvensrapport og på følgende vilkår:

Produktionsstørrelse og staldindretning

1. Der må maksimalt anvendes et produktionsareal på i alt 7.225 m². Produktionsarealet skal være fordelt i bygningerne som vist nedenfor og skal placeres og indrettes med dyretyper, gulvtyper og staldsystem som angivet i tabellen:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Nr. 1	Søer	2.146	623	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
	Søer		526	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
	Søer		270	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
Nr. 2	Søer	3.364	872	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
	Søer		1.412	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
Nr. 3	Flexgruppe Slagtesvin og Smågrise	4.828	149	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)
	Flexgruppe Slagtesvin og Smågrise		1.934	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv
	Flexgruppe Slagtesvin og Smågrise		1.439	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv

Produktionsarealet er beskrevet i bilag 2 til miljøkonsekvensrapporten og plantegning fremgår af medsendt bilag over staldindretning. Kun ansøgte produktionsarealer må anvendes til dyrehold.

Teknologi – Forsuring af husdyrgødning

2. Der skal drives et anlæg til syrebehandling af gulle fra staldafsnit til løsgående og drægtige søer samt smågrise og slagtesvin.
3. Den årlige driftstid på anlægget skal være 2738 timer, svarende til en årlig ammoniakreduktion på 20%.

Ventilation

4. Der skal anvendes mekanisk ventilation i alle staldafsnit.

Rengøring

5. Staldanlægget og ventilationsanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Støj

6. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

7. *Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
8. *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*
9. Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Målinger/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Støv

10. Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
11. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

12. Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndigheden vurdering.
13. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr og fluer

14. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.
15. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Beplantning

16. Den nuværende beplantning omkring staldanlæg og gyllebeholdere skal vedligeholdes. Ved genplantning af udgåede planter, skal træartsvalget fortsat passe til områdets øvrige bevoksning.

Opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og andre miljøfarlige stoffer

Gødning – opbevaring og håndtering

17. Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.

Tankpladser og olieholdige produkter

18. Indretning af tanke og tankplads skal følge Langeland Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 3.
19. Ved ændringer af tanke og tankpladser skal Langeland kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.
20. Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieolieholdige produkter skal:

- opbevares i et kar/holder, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder eller tilsvarende indretning.
 - være overdækket
 - placeres på belægning, der er vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb.
21. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
22. Miljøstadelige stoffer, rester og tom emballage skal opbevares på et for midlerne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.

Vaskeplads

23. Al vask af maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på vaskepladsen. Vaskepladsen skal til enhver tid have, et for spildevandet, vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og der skal fortsat være afledning til gyllebeholderen.

Ressourceforbrug

24. Det årlige energi- og vandforbrug skal dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares for de seneste 5 år og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Miljøledelse

25. Beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte og placeringen af beredskabsplanen skal være let tilgængelig.
26. Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.

Ophør af husdyrbruget og ejerskifte

27. Ved ophør af driften, skal kommunen orienteres og virksomheden skal foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås.
28. Ændringer i ejerforhold skal meddeles til Svendborg Kommune senest 14 dage efter ejerskifte.

Generelle forhold

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og godkendt af Svendborg Kommune. Det er også gældende for ændringer på vaskepladser og opbevaringsanlæg til husdyrgødning m.v. Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt, og senest 14 dage efter ejerskifte, orienteres om ændringer i ejerforhold.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør desuden opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 a, efter reglerne i husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse og afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos kommunen.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 stk. 1 husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen medmindre,

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53 stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Revurdering af godkendelse

Miljøgodkendelsen skal, jævnfør § 39 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Uanset disse frister skal godkendelsen dog revurderes ved offentliggørelse af en BAT-konklusion.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen på følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er på ca. 900 kr. for privatpersoner og ca. 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke indsendes via klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentligt annonceret. Du kan finde godkendelsen på Svendborg og Langelands Kommuner's hjemmeside <https://www.svendborg.dk/nyheder> og <https://www.langelandkommune.dk/politik/hoeringer-og-tilladelser>, og klagefristen er dermed **d. 18. oktober 2023** (4 uger efter godkendelsen er annonceret).

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videresende klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

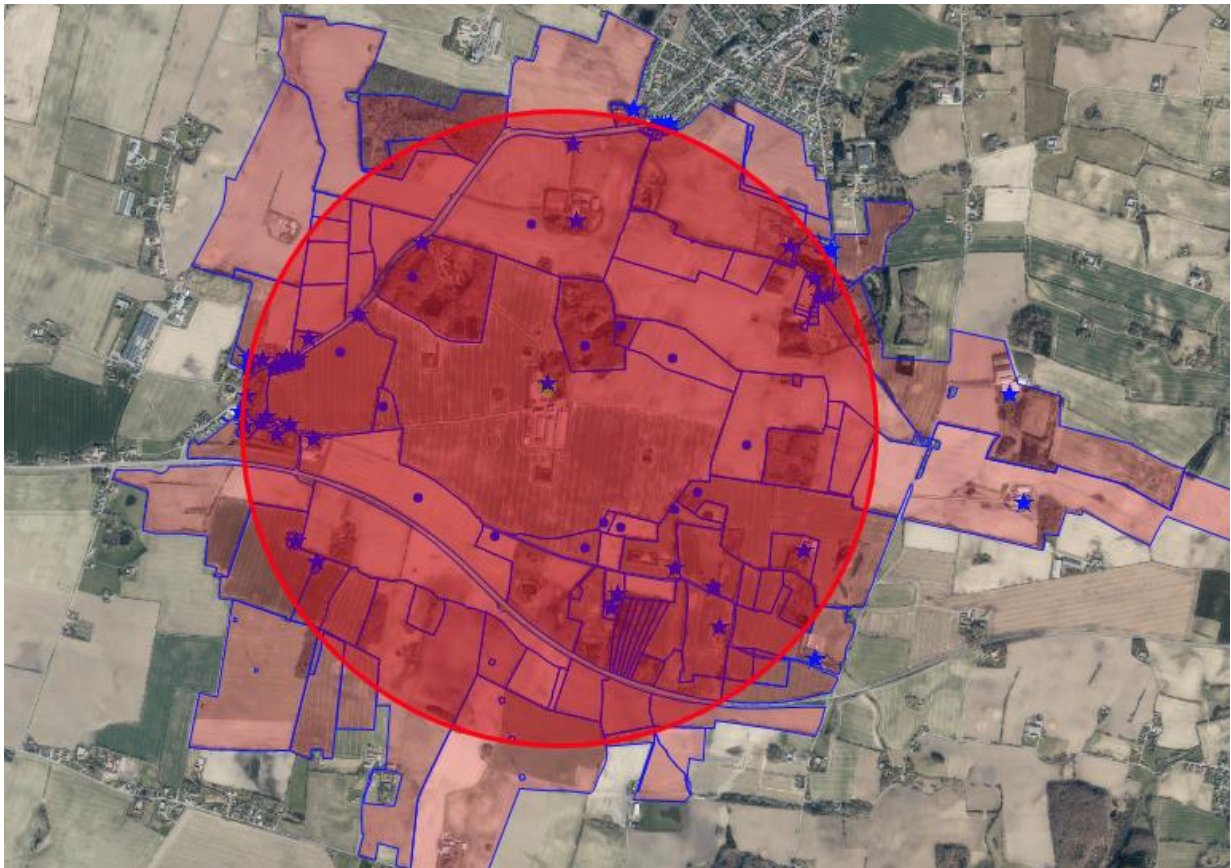
En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen:

Ansøger:

- Tjørntvej A/S, v/ Henrik Oldenbjerg, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing. Mail henrik@oldenbjerg.com .
- Konsulent Max Jakobsen, Miljørådgivning, Lindealleen 101, 5330 Munkebo. Mail mjb@maxjakobsen.eu .

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone på 1.278 m og tilstødende matrikler:

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Greenpeace Danmark, Njalsgade 21G, 2.sal, 2300 København S, info.dk@greenpeace.org

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til Langeland Kommune. Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (langeland@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Søgsmål

Ønskes godkendelsen prøvet ved domstolene skal sagen være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Fristen for at anlægge søgsmål er d. 20. marts 2024 (6 måneder efter godkendelsen er meddelt).

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøredegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 230696) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og de nærmeste naturområder. Desuden er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af ansøgers miljøtekniske redegørelse

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgers miljøtekniske redegørelse, samt det indsendte skema i husdyrgodkendelse.dk, og vurderer, at oplysningskravet der er beskrevet i kapitel 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er opfyldt.

Den miljøtekniske redegørelse er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i ansøgers beskrivelser af det ansøgte, samt beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Vurdering af miljøkonsekvensrapport

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgningen og vurderer, at oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten er opfyldt, idet den indeholder:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet,
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Svendborg Kommune vurderer, at:

- Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af den digitale ansøgning, der er indsendt via husdyrgodkendelse.dk
- Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende

Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i Miljøkonsekvensrapportens beskrivelser af det ansøgte og beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i forhold til de vurderinger og konklusioner der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget på Biskopstorpvej 3, 5900 Rudkøbing. Ansøger og ejer pt. er Tjørntvej A/S v/ Henrik Oldenbjerg, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing.

Den, til enhver tid, ejer og/eller bruger er ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.1.

Ansøger ejer en række andre ejendomme, som ligeledes drives med griseproduktion.

Hvis et husdyrbrug er driftsmæssigt, teknisk og forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug skal de godkendes samlet. Alle tre kriterier skal være opfyldt.

Kommunens vurdering

Dette husdyrbrug har eget fodringssystem og egen gyllebeholder og er ikke teknisk afhængig af et andet staldanlæg. Samtidig er husdyrbruget ikke placeret så tæt på et andet eget husdyrbrug, at de er forureningsmæssigt forbundet, mens der er en driftsmæssigt sammenhæng med de

Svendborg Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget skal godkendes som en selvstændig enhed.

Vurdering af sammatrিকulering

I følge husdyrbruglovens § 3 stk. 1 skal husdyranlæg på samme ejendom godkendes samlet.

I følge Geodatastyrelsens matrikelregister består ejendommen af 12 matrikler og flere adresser. Det ansøgte husdyranlæg ligger på hovedmatriklen, og der ligger ikke stalde, gødningsopbevaringsanlæg eller andre driftsbygninger til brug for husdyrhold på de øvrige matrikler.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at alle ejendommens anlæg er indeholdt i det ansøgte.

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst (miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.2.3), at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger som indikerer, at der skulle være tale om biaktiviteter og vurderer derfor, at det ikke er tilfældet.

Placering

Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.

Kommunens bemærkninger

Svendborg kommunen er enig i beskrivelse af husdyrbrugets placering, som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Husdyrbruget er placeret i landzonen. Placeringen af husdyranlæggets staldanlægget fremgår af nedenstående kort og af bilag 2:

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg.

Afstandskrav

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1.

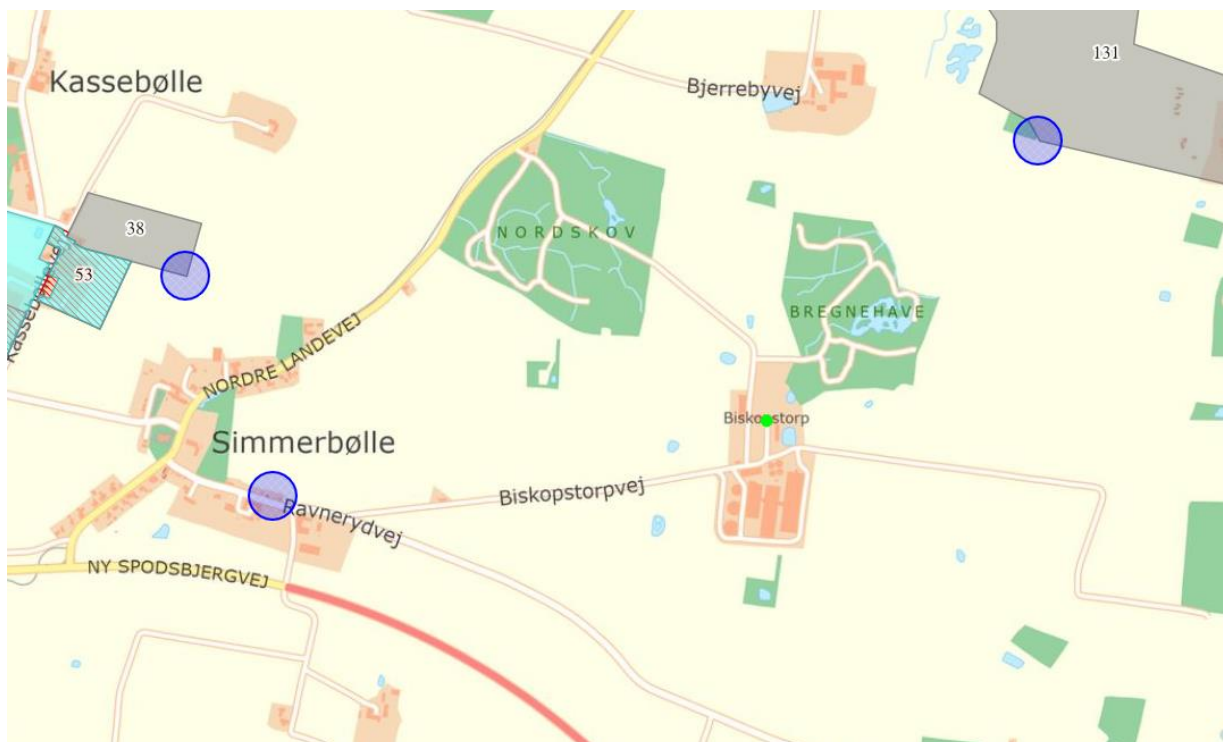
Kommunens bemærkninger

Dette afsnit vurderer anlæggets placering i forhold til afstandskrav i §§ 6-8 i husdyrbrugloven. Afstandskravene gælder for stalde, hvori der sker en merforurening. For det ansøgte staldanlæg gælder, at der sker en merforurening fra stald 3, i det der fremover må være slagtesvin i alle staldafsnittene. Afstandskravene skal derfor beregnes fra stald 3.

§6

Ændringer af husdyranlæg, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt i eller indenfor 50 m fra byzone/sommerhusområder, lokalplanlagte områder og nabobeboelser.

Som det fremgår af nedenstående kortudsnit, er afstandskravet overholdt.

Kortudsnit med 50 m zoner omkring byzone, lokalplanlagt område og nabobeboelse. Grøn prik er placering af husdyrbruget.

Svendborg Kommune vurderer, at de valgte udpegninger og afstande er korrekte, og at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6.

§7

Ifølge husdyrbruglovens §7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra ammoniakfølsomme naturtyper.

Der ligger ingen naturområder indenfor 10 m fra det ansøgte anlæg.

§8

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening skal overholde en række afstandskrav til f.eks. vandindvindingsanlæg, dræn mv. Afstandskravene og afstanden til de konkrete anlæg/områder fremgår af miljøkonsekvensrapportens tabel 3.

Som nævnt har ansøger beregnet afstandene fra nærmeste beliggende staldbygning og ikke konsekvent fra stald 3, hvori der sker en merforurening. Beregning fra nærmeste staldbygning er en "worst case"-beregning. Alle afstandskrav er opfyldt.

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 8.

Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold

Svendborg Kommune har kigget på de eksisterende bygningers placering i forhold til risikoområder til brug for den samlede vurdering af husdyrbrugets miljøpåvirkning. Vurderingen er foretaget i forhold til:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer

- Skovbyggelinjer
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabelige interesseområder

Det eksisterende byggeri er ikke placeret indenfor de nævnte områder eller indenfor beskyttelseslinjerne for områderne. Det eksisterende byggeri vurderes at være velplaceret i forhold til risikoområderne.

Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.2.

Kommunens bemærkninger

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. Da der ikke bygges nyt i forbindelse med denne miljøgodkendelse, skal der ikke foretages en landskabelig vurdering.

Husdyrbrugets anlæg

Produktionsareal

De eksisterende staldbygninger jf. bilag 2 er indrettet til hold af grise:

Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
1	Søer, golde og drægtige. Løsgående.	2.146 m ²	270 m ²	Delvis spaltegulv
1	Søer diegivende. Kassestier.		623 m ²	Delvis spaltegulv
1	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldet.		526 m ²	Delvis spaltegulv
Total produktionsareal stald 1			1.419 m²	
2	Søer, golde og drægtige. Løsgående.	3.364 m ²	1.412 m ²	Delvis spaltegulv
2	Søer, diegivende.		872 m ²	Kassestier, Delvis spaltegulv
Total produktionsareal stald 2			2.284 m²	
3	Smågrise og Slagtesvin	4.828 m ²	149	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)
3	Slagtesvin og Smågrise		1.934 m ²	Delvis spaltegulv 25-49% fast gulv
3	Slagtesvin og Smågrise		1.439 m ²	Delvis spaltegulv 25-49% fast gulv
Total produktionsareal stald 3			3.522 m²	
Samlet produktionsareal			7.225 m²	

I ansøgers miljøkonsekvensrapport fremgår placeringen af produktionsarealet i de enkelte staldafsnit i miljøkonsekvensrapportens bilag 1. Produktionsarealets placering i de forskellige staldbygninger fremgår af bilag "2011065_Biskopstorpvej 3_Bilag 2-plantegning" til miljøkonsekvensrapporten.

Svendborg Kommune vurderer, at det oplyste produktionsareal i det eksisterende staldanlæg, er i overensstemmelse med Svendborg Kommunes oplysninger fra det hidtil godkendte staldanlæg, oplysninger fra BBR, samt de faktiske forhold på bedriften.

Det fremgår af de efterfølgende vurderinger, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at der kan stilles vilkår, der tillader den beskrevne indretning og drift af det ansøgte husdyrbrug. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at ændringer af størrelse, indretning, dyretype og dyreart ikke må ske uden Svendborg Kommunes godkendelse.

Staldenes produktionsareal, staldindretning, dyretypen og gulvtypen ligger til grund for miljøvurderingen af husdyrbruget. Der stilles derfor vilkår til ovenstående:

Fastsættelse af vilkår

<ul style="list-style-type: none"> Der må maksimalt anvendes et produktionsareal på i alt 7.225 m². Produktionsarealet skal være fordelt i bygningerne som vist nedenfor og skal placeres og indrettes med dyretyper, gulvtyper og staldsystem som angivet i tabellen: 				
Stald	Dyretype	Totalt areal m ²	Produktionsareal m ²	Staldsystem
Nr. 1	Søer	2.146	623	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
	Søer		526	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
	Søer		270	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
Nr. 2	Søer	3.364	872	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
	Søer		1.412	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
Nr. 3	Flexgruppe Slagtesvin og Smågrise	4.828	149	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)
	Flexgruppe Slagtesvin og Smågrise		1.934	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv
	Flexgruppe Slagtesvin og Smågrise		1.439	Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv
Produktionsarealet fremgår af ansøgningsmaterialets bilag "2011065_Biskopstorpevej 3_Bilag 2-plantegning". Kun godkendt produktionsareal må anvendes til dyrehold.				

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, der har en ammoniakemission, der er større end 750 kg NH₃- pr. år, fastsættes vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Med udgangspunkt i den ansøgte husdyrproduktion herunder anvendt produktionsareal samt gødningsopbevaringsanlæg beregnes - i det digitale ansøgningsssystem - husdyrbrugets faktiske ammoniakemission, og et tilhørende krav til BAT. Beregningen af BAT-kravet inddrager en proportionalitetsvurdering i henhold til Miljøstyrelsens vejledning mv.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	8686,0	861,7	9547,7
Nudrift	5070,3	430,8	5501,2
8 års-drift	2131,4	430,8	2562,2

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningssystemet beregnet til:

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8686	862	9548
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	8686	862	9548
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end det fastsatte krav til BAT.

Ansøger har, i miljøkonsekvensrapporten beskrevet, at ammoniakemissionen reduceres ved anvendelse af følgende teknologier:

1. Gylleforsuring i staldafsnit til løsgående drægtige søer og i staldafsnit til smågrise og slagtesvin

Svendborg kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT, og der stilles vilkår i forhold til driften af forsøringsanlæg. Det anvendte staldsystem bidrager også til, at BAT-kravet overholdes, og der stilles derfor også vilkår til det anvendte staldsystem – se vilkår er fastsat i afsnittet om produktionsareal.

Gylleforsuring er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste som JH-forsuring, NH₄⁺ Infarm i Svinestalde. Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 fastsat krav til driften af svovlsyrebehandling af gylle i svinestalde. Det er beskrevet i Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse nr. 21/09131, at der kun skal stilles vilkår om, at der skal være et syrebehandlingsanlæg. Det vilkår stilles hermed af Svendborg Kommune.

Med lovens krav bliver effekten af forsuringen en reduktion af ammoniakfordampningen på 64 % fra den totale ammoniakemission. Det er til gavn for de omkringliggende naturområder. For at opfylde lovens krav til ammoniakdeposition og BAT er der dog ikke behov for en effekt på mere end 20 % i staldafsnit til løsgående drægtige søer og i staldafsnit til smågrise og slagtesvin, hvorfor denne effekt er indregnet i ansøgningsmaterialet. Når beregningerne af miljøkonsekvenserne er baseret på en effekt på 20 % i de nævnte staldafsnit, bliver vurderingerne "worst case" i forhold til påvirkninger af den omkringliggende natur. En effekt på 20% svarer til at anlægget er i drift 2738 timer årligt. Der stilles vilkår om denne driftstid og ammoniakreduktion.

Et af kravene til anlægget i bilag 4 er, at svovlbehandlet gylle ikke må opbevares med ubehandlet gylle. Ansøger har redegjort for følgende:

- Det kan lades sig gøre, da der er tre gylle beholdere på ejendommen
- Hvis forsøringsanlægget slukkes, vil det blive i foråret og der genstartes i efteråret. Herved vil den ikke forsurede gylle kunne udbringes om efteråret. Når forsøringsanlægget startes op i efteråret, vil der være tømte gyllebeholdere, der kan modtage forsuret gylle til udbringning i foråret, hvor gyllebeholderne så igen vil være klar til at modtage ikke forsuret gylle.

Svendborg kommune vurderer, at der med tre gyllebeholdere og ovenstående praksis vil være muligt at holde den ikke forsurede gylle adskilt fra den forsurede.

Fastsættelse af vilkår

- *Der skal drives et anlæg til syrebehandling af gylle fra staldafsnit til løsgående og drægtige søer samt smågrise og slagtesvin.*
- *Den årlige driftstid på anlægget skal være 2738 timer, svarende til en årlig ammoniakreduktion på 20%.*

Ventilation

Staldanlægget er indrettet med undertryksventilation. Afkastene på staldbygningerne er jævnt fordelt på bygningerne. Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og ejendommens energiforbrug.

Svendborg Kommune vurderer, at der løbende bør være fokus på driften af ventilatorerne sådan, at der sikres en optimal effekt og begrænset energiforbrug. Ansøger har oplyst, at det er almindelig praksis, at ventilationsanlæg rengøres og vedligeholdes løbende - og oftest ved skift af dyr i et staldafsnit. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at den almindelige praksis, om rengøring og vedligehold vil sikre, at ventilationsanlægget fungerer optimalt, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til indretning eller drift af ventilationsanlægget.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal anvendes mekanisk ventilation i alle staldafsnit.*

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses og der opnås en god staldhygiejne. Der stilles vilkår herom. Dette vil bl.a. indebære, at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene.

Ansøger har redegjort for, at staldanlægget rengøres efter hvert hold grise. Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 6.4.2.

Svendborg Kommune vurderer, at den valgte metode og hyppighed af rengøring umiddelbart vil sikre en god staldhygiejne.

Fastsættelse af vilkår:

- *Staldanlæg og ventilationsanlæg skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.*

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

I forhold til ammoniak-deposition til naturområder og i særlige tilfælde også i forhold til lugt vurderes belastningen i henhold til emissionen fra produktionsarealet ved nudriften og 8 års driften.

Ansøger har oplyst følgende nudrift og 8 årsdrift.

- I nudrift: 5.501 kg NH₃-N/år
- I 8-årsdrift: 2.562 kg NH₃-N/år

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5.1 – 5.5.8.

Ansøger har udpeget en række naturområder, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af miljøkonsekvensrapportens figur 3, og af kortudsnittet under de enkelte beskrivelser af natur-kategorierne her efterfølgende.

Svendborg Kommune vurderer, at der derudover ligger flere §3-beskyttede naturområder indenfor 300 m af husdyrbruget. Naturområderne er ikke omfattet af husdyrbruglovens kategori 1, 2 og 3- naturområder. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal gennemføres en vurdering af husdyrbrugets eventuelle påvirkning af disse naturområder, og der er med udgangspunkt i ansøgers oplysninger gennemført en beregning af ammoniakdepositionen til disse naturområder.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne, skal der tages højde for kildehøjder, ruhed og kumulation. Svendborg Kommune skal vurdere, om de indtastede oplysninger er korrekte. Svendborg Kommune vurderer, at der skal indregnes kumulation i forhold til kategori 1-naturområdet på Siø. De øvrige oplysninger er korrekte.

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Udpeningsgrundlag for Natura 2000	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Vandhul NNØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,1	0,6	1,5	▼
vandhul NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,2	0,6	1,7	▼
vandhul stik nord	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	3,2	1,9	4,4	▼
vandhul NØ 2	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	2,9	1,7	3,9	▼
vandhul øst	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,2	0,6	1,7	▼
Nr. 11. Vandhul - i have	Kategori 3	Ansøger	0	V	8,2	4,7	11,1	▼
Nr. 10. Vandhul - nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,3	1,2	3,3	▼
Nr. 9. Vandhul - vest	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,4	1,4	3,5	▼
Nr. 8. Vandhul - syd	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,0	1,1	2,8	▼
Nr. 7. Skov - nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	4,7	2,8	6,4	▼
Nr. 6. Overdrev - syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,4	0,2	0,6	▼
Nr. 5. Mose - nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	2,5	1,5	3,3	▼
Nr. 4. Mose - nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	2,9	1,8	3,9	▼
Nr. 3. Overdrev > 2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 2. Elle- og Askeskov (Natura2000)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

Resultatet opnås med udgangspunkt i, at der er indregnet en ammoniak-reducerende effekt for så vidt angår:

- Anvendt staldsystem
- Gylleforsuring

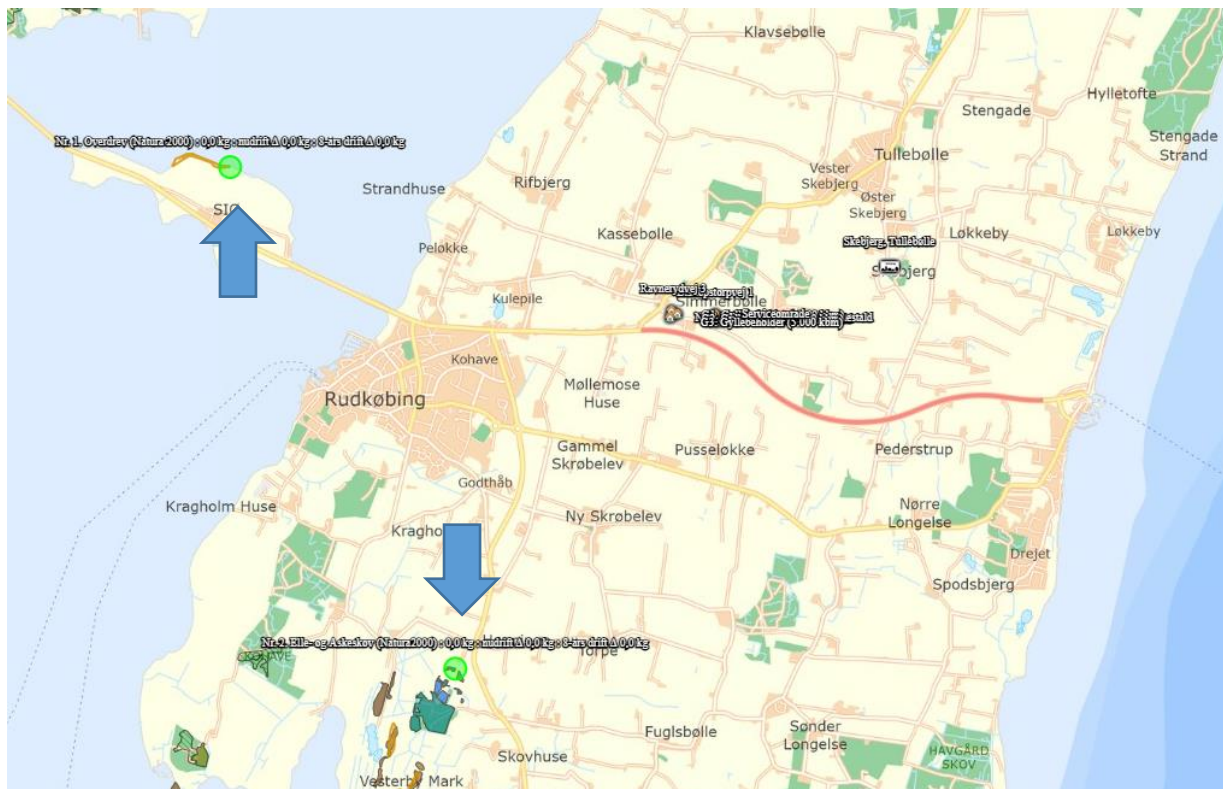
Der er i afsnittet om *Produktionsareal og Drift af anlæg* fastsat vilkår herom.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt må udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget følgende kategori 1 naturpunkter:

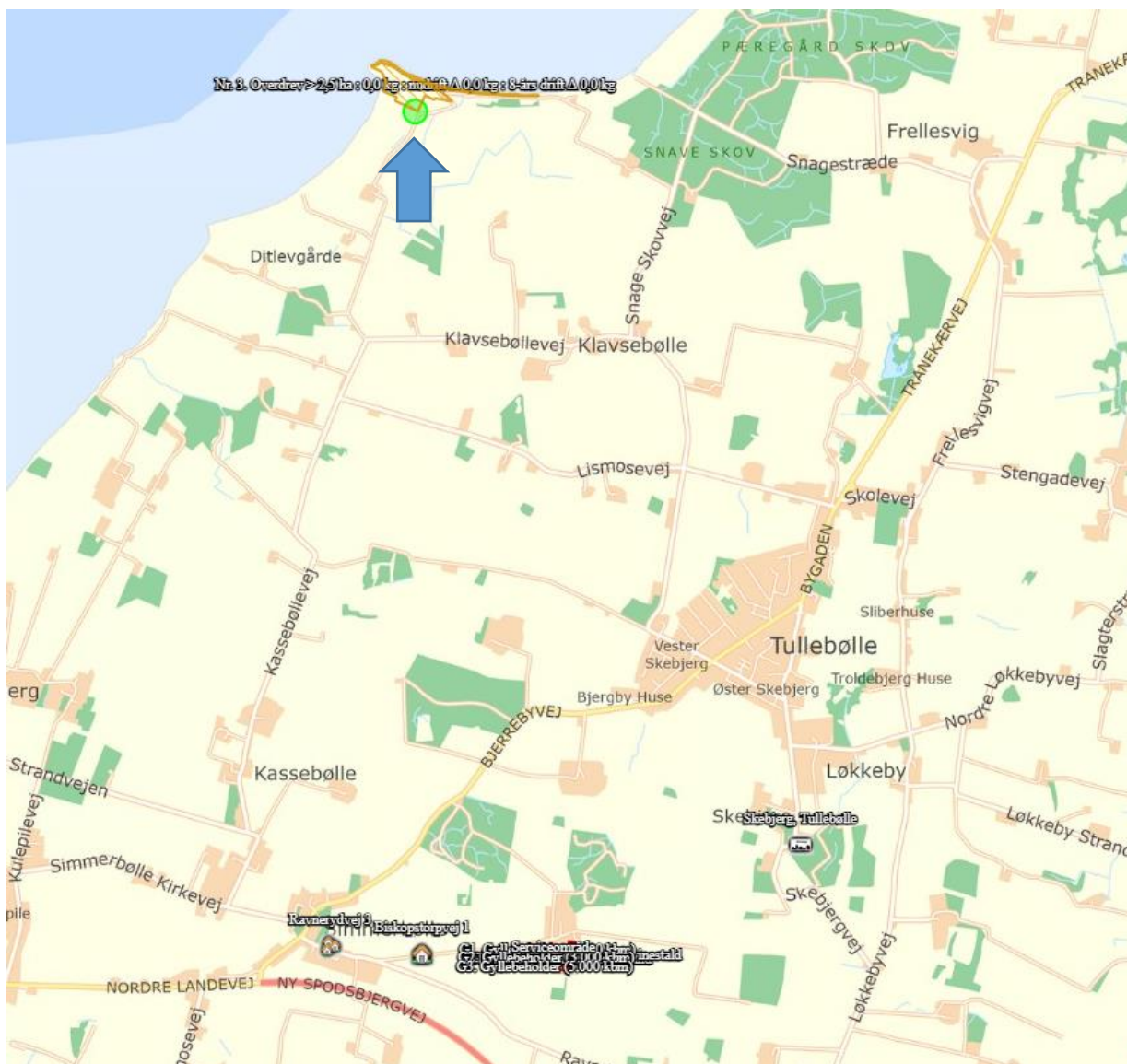

Naturområde nr.1 i tabellen herover er et overdrev på Siø 5,9 Km øst for husdyrbruget og naturområde 2 som er en Elle- og Askeskov 4,9 km syd for husdyrbruget. Naturområderne er begge beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5.5. Totaldepositionen til begge naturområde 0,0 kg/ha/år. Dermed overholdes husdyrbruglovens grænseværdi på henholdsvis 0,4 (ved kumulation) og 0,7 kg N/ha/år i husdyrbrugloven.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder f.eks. højmoser og lobeliesøer, § 3-beskyttede heder større end 10 ha, og § 3- beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbrugloven krav til kategori 2 natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende kategori 2-naturpunkt:

Nærmeste kategori 2-natur er naturområde 3 i tabellen herover, som et overdrev der ligger cirka 4 km nord for staldanlægget.

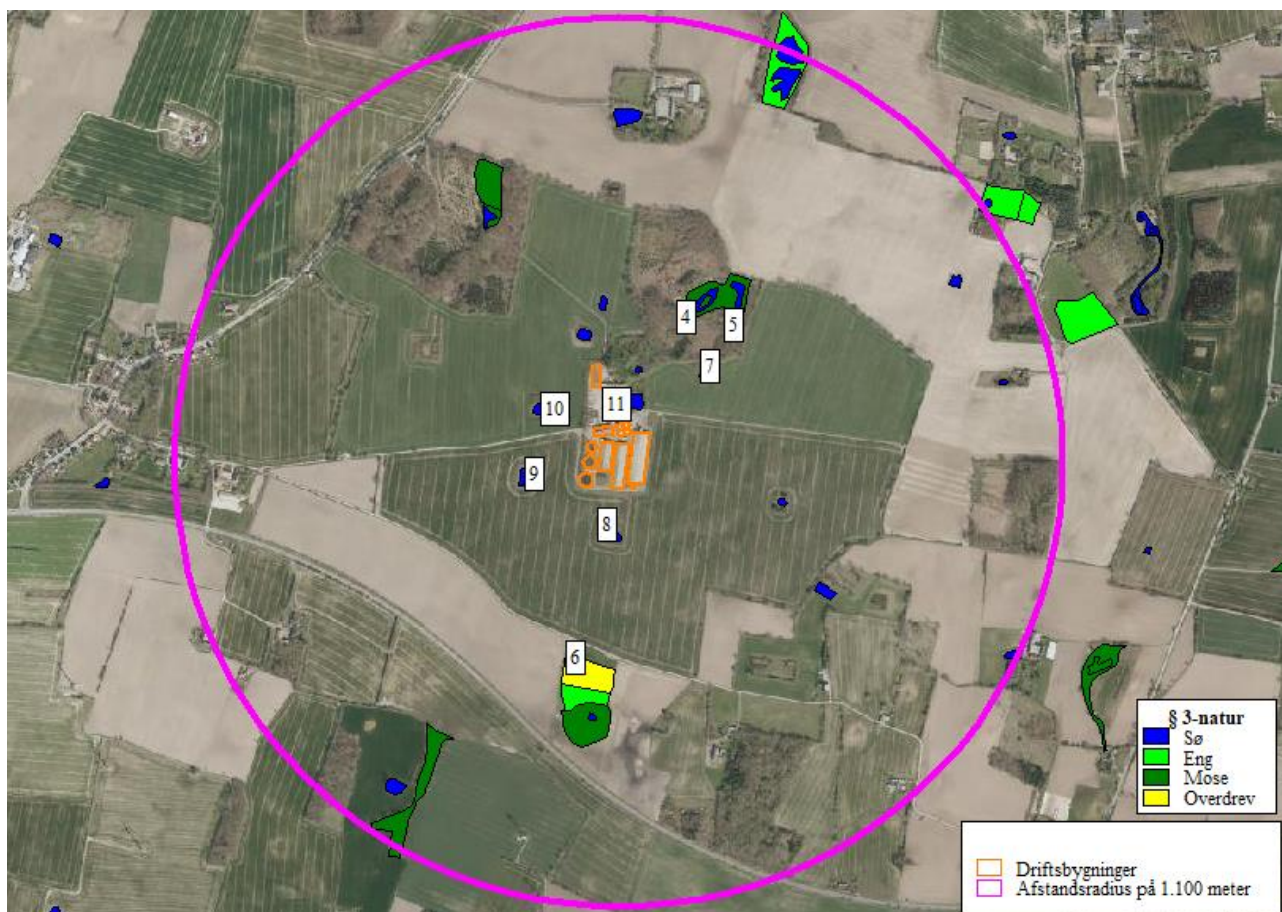
Naturområde 3 er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5.5. Totaldepositionen og merdeposition til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år, og dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge, søer og strandenge regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af kategori 3.

Hvis kategori 3-natur modtager mere end 1 kg N/ha/år kan kommunen, i henhold til husdyrbrugloven, stille krav til hvor høj ammoniakdepositionen til naturområdet må være. Dette sker efter en konkret vurdering ud fra givne parametre.

Ansøger har udpeget kategori 3-natur i nærheden af Biskopstorpvej 3. Se nr. 4, 5, 6 og 7 på kortet herunder:

Ansøger har udpeget tre naturområder i kategori 3.

En skov (Bregnehave) cirka 225 m nord for staldanlægget (nr. 7 i tabellen og på kort)

En mose cirka 300 m nord for staldanlægget i Bregnehave (nr. 4 og 5 i tabellen og på kort)

Et overdrev cirka 425 m syd for anlægget (nr. 6 i tabellen og på kort)

De nævnte naturområder er beskrevet af ansøger i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5.6.

Overdrev

Da overdrevet modtager mindre end 1 kg N/ha/år er afskæringskriteriet overholdt og Svendborg Kommune har derfor ikke foretaget en nærmere vurdering af tålegrænsen.

Ammoniakfølsom skov

Den midterste del af skoven Bregnehave, er udpeget som ammoniakfølsom skov, da den dels har gammel skovjordbund og dels rummer et naturligt tilgroet lysåbent areal. Den ammoniakfølsomme del modtager en merdeposition af ammoniak på 4,7 kg N/ha/år fra det ansøgte projekt.

Svendborg Kommune har derfor foretaget en konkret vurdering af skovens tålegrænse. Vi har taget udgangspunkt i flowdiagrammet fra Notat om Ammoniakfølsomme skove – kortlægning og vejledning – 2016 Kbh. Universitet.

Skovens artsscore, HNV skov-værdi og lokalprioritering (bioscore) er alle lave, på nær mosen i skoven som har HNV 5 og vurderes separat. Der er fundet fuglearterne rødglente, gulbug og spurvehøg ved en nærliggende skov. Disse arter er rødlistede som sårbare.

Baggrundsbelastningen i området er 12,5 kg N/ha/år (gennemsnit over 3 år).
Totaldepositionen til skoven er 6,4 kg N/ha/år.

Skoven er ikke omfattet af særlige natur, rekreative eller fredningsudpegninger i kommuneplanen og der er ingen handleplan for området.

Skoven har lav artsscore, kontinuerlig skovdrift, er beskyttet af anden skov i retning mod husdyrbruget, delvis tilgroning på morbund og en mindre del af skoven er granplantage, som alle er faktorer der trækker i retning af mindre ammoniakfølsom skov.

Der er vand i skoven i form af en sø og en mose, der vurderes på mosen separat.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at skovens tålegrænse er i den høje ende af det generelle tålegrænseinterval for skov på 10-20 kg N/ha/år. Det vil sige 15-20 kg N/ha/år.

Da baggrundsbelastningen og totaldepositionen i alt giver 18,6 kg N/ha/år, er den samlede ammoniakbelastning til skoven inden for skovens konkrete vurderede tålegrænse.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at den ammoniakfølsomme skovs tilstand ikke vil ændre sig som følge af den ansøgte drift på Biskopstorpsvej 3. Det ansøgte projekt vurderes derfor heller ikke at ville påvirke potentielle yngle og rasteområder for rødlistede fuglearter der måtte findes i skoven.

Mose

Mosen modtager en merdeposition af ammoniak på 2,9 kg N/ha/år fra det ansøgte projekt.

Svendborg Kommune har derfor foretaget en konkret vurdering af mosens tålegrænse.

Baggrundsbelastningen i området er 12,5 kg N/ha/år (gennemsnit over 3 år).

Totaldepositionen til skoven er 3,9 kg N/ha/år.

Mosen er ikke omfattet af særlige natur, rekreative eller fredningsudpegninger i kommuneplanen og der er ingen handleplan for området.

Mosen er omgivet af skov og der er ingen synlige tegn på dræntilløb til mosen. Mosen vurderes derfor ikke at modtage ammoniak fra andre kilder end det ansøgte projekt samt baggrundsbelastningen.

Mosen blev besigtiget i 1995, hvor naturtypen blev bestemt til sø (25 %), næringsfattige, sure moser (25 %), kalkrige moser (25 %) og skov (25 %). Den blev værdisat med moderat naturtilstand. Der blev fundet almindelig blærerod ved besigtigelsen. Almindelig blærerod lever i rent eller ret rent klart vand i tørvemoser og andre småvande. Den er temmelig sjælden og mindst hyppig i intensive landbrugsområder, hvor småsøer sjældent opfylder dens økologiske krav. Almindelig blærerod overvåges i Atlas projektet, men er i den forbindelse ikke fundet i mosen i perioden 1992-2011. Den er rødlistet som ikke truet.

Næringsfattige, sure moser har tålegrænsen 10-20 kg N/ha/år.

Kalkrige moser har tålegrænsen 15-30 kg N/ha/år.

Løvskov har tålegrænsen 10-20 kg N/ha/år.

Næringsrige søer har tålegrænsen ca. 15-30 kg N/ha/år.

Mosen har en lav bioscore og en HNV på 5 ud af 14.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at mosens tålegrænse er i den høje ende af det generelle tålegrænseinterval for næringsfattige moser på 10-20 kg N/ha/år. Det vil sige 15-20 kg N/ha/år.

Da baggrundsbelastningen og totaldepositionen i alt giver 16,4 kg N/ha/år, er den samlede ammoniakbelastning til mosen inden for mosens konkrete vurderede tålegrænse.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at mosens tilstand ikke vil ændre sig som følge af den ansøgte drift på Biskopstorpsvej 3.

Øvrige §3-beskyttede naturområder

Søer, enge og strandenge er ikke omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-,2-, eller 3-natur, men de er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3, og deres tilstand må derfor ikke ændres. I følge husdyrbruglovens⁶ § 34 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Ifølge DMU notat af 26/06 20057, er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år.

Der findes 9 § 3-beskyttede søer i nærheden af Biskopstorpsvej 3, som alle modtager en merdeposition på over 1 kg N/ha/år. De er angivet herunder med blå skravering og en grøn prik:

Ansøger har beskrevet søerne i miljøkonsekvensrapporten.

⁶ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – LBK nr. 1380 af 30/11/2017

⁷ DMU-appendiks praksisnotat af 26/06 2005 https://mst.dk/media/95275/DMU-appendiks_praksisnotat_080310.pdf

Da søerne modtager mere end 1 kg N/ha/år har Svendborg Kommune foretaget konkrete vurderinger af søerne.

Søerne ligger alle på eller ved intensivt dyrket mark. Det vurderes, at der i alle tilfælde er tale om næringsrige søer, som i forvejen modtager meget ammoniak via overfaldefstrømning fra markerne eller i form af tilløb fra dræn. Deres tålegrænse i forhold til ammoniak fra luften vurderes at være mindst 20-25 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastningen i området er 12,5 kg N/ha (gennemsnit over 3 år).

Søerne modtager en totaldeposition på mellem 1,5 kg N/ha/år og 11,1 kg N/ha/år.

Den samlede ammoniakbelastning til den mest udsatte sø er derfor 23,6 kg N/ha/år.

Da den samlede ammoniakbelastning fra luften til søerne er indenfor søernes konkrete vurderede tålegrænse, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil ændre de beskyttede søers naturtilstand.

Natura 2000 (udpegningsgrundlag)

Natura 2000 er betegnelsen for et netværk af beskyttede naturområder i EU. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Nærmeste Natura 2000-område er habitatområde nr. 111 Sydfynske Øhav, som findes 3,7 km vest for Biskopstorvej 3. Ammoniakdepositionen til dette område er 0 kg N/ha/år.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 111 ses herunder:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 111		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklin/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

På grund af den store afstand, vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områdets naturtyper og arter væsentligt.

Se desuden ovenstående afsnit om kategori 1-natur.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at

- Kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.
- Der ikke er grundlag for at fastsætte krav til maksimal merdeposition i forhold til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 natur.
- Der ikke er nogen påvirkning af internationale naturområder.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår med henblik på at begrænse ammoniak-emissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets⁸ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Beskyttelsen skal sikre, at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Før kommunen kan træffe afgørelse om godkendelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. gældende habitatbekendtgørelse⁹.

Padder

Bilag IV-arterne spidssnudet frø, springfrø og stor vandsalamander har naturligt udbredelsesområde i den midterste del af Langeland. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund i området omkring Biskopstorpvej 3.

Stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe.

Der findes en række søer i nærheden af ejendommen, som alle vurderes at være næringsrige. Deres tålegrænse, vurderes ikke at blive overskredet som følge af det ansøgte projekt, og det vurderes derfor, at søernes tilstand ikke vil ændre sig. På den baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for padder som måtte være i søerne.

⁸ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

⁹ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Flagermus

Udover paddearter har syd-, brun-, vand-, trolde- og dværgflagermus også naturligt udbredelsesområde på den midterste del af Langeland. Svendborg Kommune har dog ikke kendskab til konkrete fund af flagermus i nærheden af Biskopstorpvej 3.

Yngle- eller rasteområder for sydflagermus vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer forringelse af bygninger, da de yngler i huse. De vil desuden kunne blive påvirket af større ændringer af skovkantens placering, forløb og beskaffenhed.

Vandflagermus, brunflagermus, troldeflagermus og dværgflagermus kan blive negativt påvirket af fældning af træer med hulheder, træer med revner og sprækker, kapning af grene med hulheder osv. De kan desuden påvirkes negativt af større ændringer af skovkanternes placering, forløb og beskaffenhed, plantning af nåltræer efter afdrift af gammel løvskov og selektiv fældning af træer med potentiale for hulheder ved udynding af skov.

Da dværgflagermus og troldeflagermus ofte har sommerkvarter i huse af varierende type, kan de desuden ligesom sydflagermus påvirkes negativt af forringelser af bygninger.

Vandflagermus kan også blive påvirket negativt af brud på, nedlæggelse eller anden forringelse af ledelinjer i landskabet. Restaureringsarbejder på gamle stenbroer over vandløb eller reparationer af revner i broer eller sten-, beton- eller andre strukturer i nærheden af fersk- eller brakvandsflader kan påvirke vandflagermusen negativt. Vandflagermus kan desuden påvirkes negativt af forurening af søer, vandløb og brakvandsområdet, der nedsætter insektproduktionen samt formindskelse af åbne vandflader, tilgroning af vandflader. De kan også påvirkes negativt af forringelse af miner, gamle iskældre, slotskældre o.lign. som vinterkvarter.

Da det ansøgte projekt ikke indeholder disse elementer, vurderes det, at yngle- eller rasteområder for syd-, brun-, vand-, trolde- og dværgflagermus ikke kan blive beskadiget eller ødelagt, af det ansøgte projekt.

Det vurderes desuden at der ikke findes plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

Lugt

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1.

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning primært reguleres ved generelle regler om

bl.a. afstandskrav, flydelag/overdækning af gyllebeholder, samt tidspunkter for, hvornår husdyrgødning må udbringes, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen¹⁰.

Den tilladte lugtemmission fra husdyrbruget stiger med ændringen fra 97547 OU/s til 103443 OU/s.

Lugtblastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltboliger, samlet bebyggelse¹¹ og lokalplanlagt boligområde m.v.¹² i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegneede geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE, indenfor 300 m fra byzone og lignende og samlet bebyggelse eller 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹³ og FMK-modellen¹⁴. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende bolig, samlede bebyggelse samt byzone/sommerhusområde er beliggende. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af de udpegede boliger og områder. Svendborg Kommune har tilføjet Stubvej 4, som enkeltbolig.

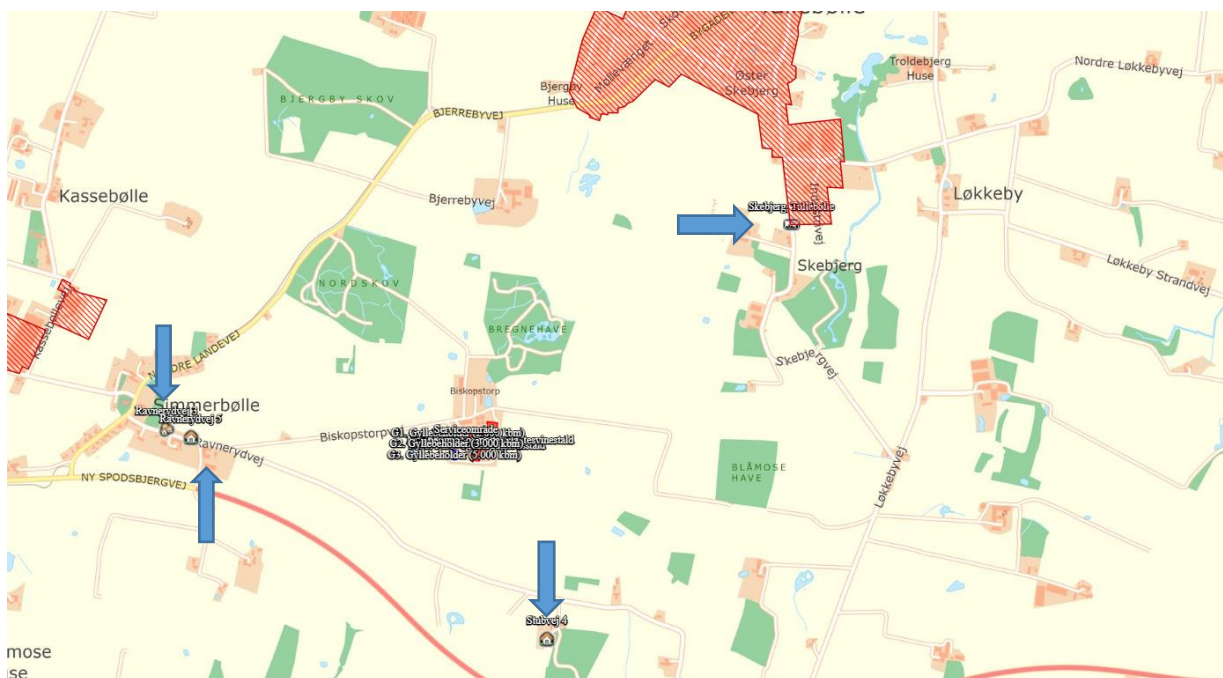
¹⁰ Bekendtgørelse om anvendelse af gødning, BEK nr. 1551 af 2. juli 2021 med senere ændringer

¹¹ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

¹² Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹³ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

¹⁴ Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Udklip fra husdyrgodkendelse.dk med placering af nabo, samlet bebyggelse og sommerhusområde – markeret med blå pile.

Svendborg Kommune vurderer derudover, at de udpegede boliger er korrekte samt at det ikke er relevant at indregne kumulation, da der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter, og resultatet fremgår af den efterfølgende tabel:

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Ravnerydvej 5	0	NY	483,1	483,1	1070,1	Ja ▼
Stubvej 4	0	NY	483,1	386,4	755	Ja ▼
Nordre Landevej 44	0	NY	923,6	923,6	1069,7	Ja ▼
Ravnerydvej 3	0	NY	923,6	923,6	1158,8	Ja ▼
Skebjerg, Tullebølle	0	NY	1192,4	1192,4	1361,1	Ja ▼

Konsekvenszone: 1278 m

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet i forhold til lugt er overholdt. Der stilles derfor ikke vilkår til begrænsning af lugt fra husdyrbruget. Beregningen af lugtemissionen er baseret på produktionsarealets størrelse, dyretypen og staldindretningen. En forudsætning for beregningerne er ligeledes at staldene holdes i rengjort stand. Der stilles vilkår til ovenstående.

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bla., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen* samt støjklidernes placering i forhold til nabobeboelse.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjklid herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstands-dæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjklid og fra den interne transport på ejendommen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Biskopstorpvej 3 er placeret i det åbne land, og afstanden til nærmeste lokalplanlagte område og byzone/sommerhusområde er større end 1000 m. Afstanden til disse områder er så stor, at det ikke er relevant at fastsætte støjgrænser for disse områder.

For enkeltboliger i det åbne land fastsættes normalt støjgrænser for "blandet bolig og erhverv". I det åbne land betragtes som landbrugets arbejdsområde¹⁵

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel.

	Alle dage	Alle dage	Alle dage
Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	kl. 18-22 (1 time)	kl. 22-7	kl. 22-7
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)	(½ time)	Maksimal værdi
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

¹⁵ Vejledning fra Miljøstyrelsen. Ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984

Støjemission

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for støjemissionen ved at oplyse om de primære støjklider og kildernes driftstid og placering. Der er tale om følgende kilder:

- Ventilationsanlæg
- Foderblanding/mølleri (indendørs)
- Staldanlæg fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer (indendørs)
- Kornblæsere
- Påfyldning af gyllebeholder/vogn
- Ind/og udlevering af dyr

Svendborg kommune er enig i fastlæggelsen af de primære støjklider.

Nærmeste nabobeboelser til husdyrbruget på Bishopstorpvej 3 ligger 590 m fra nærmeste støjklider mod vest og (gyllebeholdere) (Bishopstorpvej 1) og 615 m fra nærmeste støjklide (gyllebeholdere) mod syd (Ravnerydvej 16) og 986 m mod nærmeste støjklide mod øst (kornblæsere) (Skebjergvej 24) og 776 m fra nærmeste støjklide om sydøst (gyllebeholdere), (Ravnerydvej 7).

Placeringen af husdyrbrugets anlæg fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

Husdyrbrugets anlæg

Støj-immission

Med udgangspunkt i de væsentligste støjklider, placeringen og driften af disse, særligt den store afstand fra støjkliderne og til nærmestes naboer, vurderer Svendborg Kommune, at der ikke vil være støjgener for de omkringboende og at en vejledende støjberegning ikke er nødvendig.

Nabobeboelsernes placering i forhold til husdyrbruget.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal stilles et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Støj fra intern transport

Intern transport kan også bidrage til støjbelastningen i omgivelserne – i den konkrete ansøgning vil den interne transport primært forårsages af transportere, der kører til og fra ejendommen med dyr, gylle, foder mv. I hverdagene kan der i gennemsnit forventes ca. 1 transporter – mens der ved gyllekørsel i foråret kan forekomme ca. 6 transporter om dagen. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og fra ejendommen i hverdagen vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget. I perioden med gyllekørsel kan den interne transport sandsynligvis give anledning til et mindre støjbidrag. Det vurderes dog, at der med den anvendte overkørsel på Ravnerydvej er taget behørigt hensyn til naboerne og at der ikke ligger nabobeboelser på adgangsvejene til offentlige veje fra de anvendte tilkørsler. Svendborg Kommune vurderer derfor, at støjbidraget fra intern transport kan udelades i den efterfølgende orienterende støjberegning.

Støj fra dyrehold

Klagenævnet¹⁶ har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold

¹⁶ Sag 19/05023 af 25. januar 2021, [Afgørelse \(naevneneshus.dk\)](https://naevneneshus.dk)

til placering og afstand til de omkringboende eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen. For husdyrbruget på Biskopstorpsvej 3 er udleveringsramperne placeret nord for stald 3. Nærmeste bolig, der ikke ejes af husdyrbrugets ejer og ikke er afskærmet af husdyrbrugets bygninger ligger ca. 756 m mod vest. Umiddelbart er det Svendborg Kommunes vurdering, at afstanden til nærmeste bolig sikrer, at der ikke opstår væsentlige støjgener i forbindelse med ind- og udlevering af dyr, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til begrænsning af støj fra dyreholdet. Svendborg Kommune vurderer dog, at der skal fastsættes et generelt vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Fastsættelse af vilkår:

- *Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:*

<i>Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)</i>	<i>Alle dage kl. 18-22 (1 time)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7 (½ time)</i>	<i>Alle dage kl. 22-7</i>
<i>Lørdag kl. 7-14 (7 timer)</i>	<i>Lørdag kl. 14-18 (4 timer)</i>		<i>Maksimal værdi</i>
	<i>Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)</i>		
<i>55 dB(A)</i>	<i>45 dB(A)</i>	<i>40 dB(A)</i>	<i>55 dB(A)</i>

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- *Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*
- *Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.*

Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.

Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.

Rystelser

Ansøger oplyser, at der ikke er stationære kilder, der giver anledning til rystelser og vurderer ikke, at rystelser fra transportere vil give anledning til gener for naboer, idet disse er mere end 500 m væk. Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.2.

Kommunens vurdering

Landbrug anvender generelt ikke maskiner, der giver anledning til rystelser og vibrationer, som kan give væsentlige gener. Nærmeste omkringboende er beliggende mere end 500 m fra husdyrbruget. Svendborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af rystelser.

Transport

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.6.

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje i tørre perioder, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aftentimerne og i de tidlige morgentimer.

Ansøger har oplyst antallet og arten samt tidspunkt på dagen for transportere til og fra ejendommen. Der er ligeledes oplyst om brug af til- og frakørselsveje samt interne transportruter. Oplysningerne fremgår af miljøkonsekvensrapportens tabel 5.

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer at ansøger har redegjort for det forventede antal transportere til og fra husdyrbruget samt brug af til- og fra-kørselsveje. Der sker ingen ændringer i antallet af transportere med det ansøgte eller i brugen af til- og fra-kørselsveje.

Antallet af transportere til og fra husdyrbruget er lavt sammenlignet med tilsvarende bedrifter af samme størrelse og hertil kommer at hovedparten af transportere med husdyrgødning sker via interne transportveje.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet og karakteren af transportere, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener for omboende.

Støv

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.5.

Ansøger oplyser, at der vil kunne forekomme støvgener i forbindelse med af foder og halm, men at håndteringen foregår indendørs samt, at der er stor afstand til naboerne, som er skærmet af bygninger og levende hegn, hvorfor der ikke vil gener for naboerne.

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at der også vil kunne forekomme udendørs støv i forbindelse med høst og interne transporter i tørre perioder, men er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget, grundet den store afstand til naboerne, ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Svendborg Kommune stiller følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle støvgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Lys

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.3.

Kommunens vurdering

Der sker ingen ændringer i anvendelsen af lys med det ansøgte. Svendborg Kommune vurderer på grundlag af omfanget af udebelysning samt afstand til, og beliggenhed i forhold til nærmeste nabobeboelser, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener.

Svendborg Kommune fastsætter følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle lysgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*

Skadedyr

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.4.

Formålet med at bekæmpe skadedyr er at tage hensyn til omkringliggende beboelser. Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Kommunens vurdering

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foder-rester. Der er tidligere fastsat vilkår om rengøring, der skal sikre, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Forebyggelse af rotter og mus sker bl.a. ved at sikre, at der holdes rent og vedligeholdes, hvor foder håndteres og opbevares. Der stilles vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via privat sikringsordning eller den kommunale ordning.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr skal tage udgangspunkt i de nyeste retningslinjer fra Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium. Der stilles vilkår om ovenstående.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.*
- *Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).*

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bl.a. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier og andre miljøfarlige stoffer samt håndtering af spildevand, er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.4.2.

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne godkendelse gennemføres der en vurdering af om gældende regler kan overholdes, for så vidt angår opbevaringskapacitet i gyllebeholdere, idet manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Ansøger har redegjort for en opbevaringskapacitet på 10.000 m³ i ejendommens tre gyllebeholdere. Kapaciteten er eksklusiv opbevaringskapacitet i gyllekummerne. Produktionen er beregnet på baggrund af den nuværende sammensætning af dyreholdet. Her er der en opbevaringskapacitet på 9,7 måneder.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet for gylle svarer til 6 måneder. Tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil dog normalt svare til 9 måneder. Kravene til opbevaringskapaciteten kan dog opfyldes ved skriftlige aftaler om opbevaringskapacitet på andre ejendomme eller afsætning af husdyrgødningen.

Hvis stald 3 anvendes udelukkende til slagtesvin, vil der ikke være 9 måneders opbevaringskapacitet, men der vil dog være til mere end 6 måneder. I dette tilfælde, skal der være opbevaringskapacitet på anden ejendom eller der skal laves aftaler om afsætning.

Reglerne om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er et tilsynsoplyggende. Svendborg kommune er tilsynsmyndighed på reglerne, og reglerne vil løbende blive kontrolleret f.eks. i forbindelse

med de lovpligtige miljøtilsyn. Svendborg kommune har ikke fundet anledning til at stille skærpede krav.

Der er eksisterende beplantning i en U-form omkring hele staldanlægget og gyllebeholderne. Beplantningsbæltet er ca. 7 m bredt. Vilkår om beplantning er sat i forbindelse med etableringen af staldanlægget/gyllebeholderne. Beplantningen skal vedligeholdes.

Fastsættelse af vilkår:

- *Den nuværende beplantning omkring staldanlæg og gyllebeholderne skal vedligeholdes. Ved genplantning af udgåede planter, skal træartsvalget fortsat passe til områdets øvrige bevoksning.*

Håndtering af gylle

Al husdyrgødning håndteres i form af flydende husdyrgødning/gylle. Gyllen håndteres i gyllekummer og sluses herfra i lukkede rørsystemer til procestank og gyllebeholdere. På denne ejendom forsures husdyrgødningen i et gylleforsuringsanlæg. Det betyder, at gyllen pumpes til forsuret tanken, hvor gyllen tilsættes syre. Når det optimale syreniveau er nået, pumpes hovedparten af gyllen retur og en mindre del forsuret gylle pumpes til gyllebeholder. Forsuret gylle reducerer ammoniakfordampningen fra gyllen og ved anvendelse af forsuret gylle, skal der ikke etableres flydelag på gylleholderne eller anvendes fast overdækning.

Kravene til forsuring fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelses bilag 4¹⁷.

Ved udbringning af gylle skal husdyrbruget sikre mod spild i forbindelse med læsning/pumpning af gyllen til vogne og lignende. Der er ingen fastmonterede pumper på gyllebeholderne. Pumpning af gylle skal ske under overvågning. Der stilles derfor nedenstående vilkår.

Fastsættelse af vilkår

- *Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.*

Anvendelse af farlige stoffer

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt miljøfarlige stoffer kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand mv.

Ansøger har oplyst, at olietank er placeret på fast støbt underlag med opkant. Der opbevares ikke kemikalier på ejendommen. Olieholdige produkter opbevares på fast gulv uden afløb.

Svovlsyretanken til brug for forsuringsanlægget står på fast støbt og tæt belægning uden afløb men med indbygget opsamlingskar. Placeringen er beskyttet mod påkørsel.

¹⁷ Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen nr. 443 af 26. april 2023

Det vurderes i det efterfølgende, om der skal fastsættes vilkår til opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og andre miljøfarlige stoffer.

Olie og olieholdige produkter

Langeland Kommune har vedtaget retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes – se vedlagte bilag 3. Formålet med retningslinjerne er at beskytte jord og grundvand mod forurening med olie. Det fremgår af retningslinjerne, at disse gælder ved nyetablering og udskiftning af tanke og tankpladser. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ved ændringer af tanke og tankpladser f.eks. flytning af en tank, støbning af nyt gulv mv. skal tank og tankpladsen indrettes i overensstemmelse med de retningslinjer, der er gældende på tidspunktet for ændringen. Der stilles vilkår herom.

Ansøger har redegjort for, at der på husdyrbruget er en eksisterende olietank til diesel på 5.900 liter, som er placeret indendørs på fast støbt underlag med opkant. De nuværende retningslinjer skal overholdes i forbindelse med ændringer i nuværende forhold eller ved nyetableringer. Der stilles derfor vilkår herom.

Opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter, skal foregå på en måde, så forurening af jord og grundvand undgås. Derfor stilles der vilkår om, at opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter skal ske i kar/beholdere, der kan rumme indholdet af den største beholder. Hvis rummet er indrettet med opkanter eller lignende, som forhindrer, at et eventuelt oliespild forurener jord eller grundvand – kan dette erstatte opbevaringen i en ekstra beholder. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der være overdækket, og belægningen skal være vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb. Endelig skal der forefindes opsugningsmateriale, og et eventuelt spild skal straks opsamles og bortskaffes som farligt affald.

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer, Svendborg Kommune, at indretningen af tanke og tankpladser samt håndtering og opbevaring af spildolie og andre olieholdige produkter vil leve op til de fastsatte vilkår.

Fastsættelse af vilkår

- *Indretning af tanke og tankplads skal følge Langeland Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 3.*
- *Ved ændringer af tanke og tankpladser skal Langeland kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.*
- *Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieholdige produkter skal:*
 - *opbevares i et kar/beholder, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder eller tilsvarende indretning.*
 - *være overdækket*
 - *placeres på belægning, der er vanskelig gennemtrængelig for olie og uden afløb.*
- *Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.*
- *Miljøstadelige stoffer, rester og tom emballage skal opbevares på et for midlerne tæt underlag uden mulighed for spild til afløb, jord, overfladevand og grundvand.*

Spildevand

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.4.1.

Ansøger har redegjort for produktionen, mængden samt bortledning af spildevand. Der sker ingen ændringer i håndteringen af spildevand med det ansøgte.

Regnvand og vaskevand føres til gyllebeholder, og håndteres og udbringes i overensstemmelse med gældende regler. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de generelle regler er tilstrækkelige i forhold til at sikre, at jord, grundvand og overfladevand ikke påvirkes væsentligt for så vidt, angår denne type af spildevand. Der stilles vilkår om at vask af maskiner, der ikke er omfattet af vaskepladsbekendtgørelsen¹⁸ skal foregå, så der ikke sker spild til omgivelserne.

Fastsættelse af vilkår:

- *Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en plads med et for spildevandet vanskeligt gennemtrængeligt underlag, og med afledning af spildevandet til en opsamlingsbeholder.*

Egenkontrol og Overvågning

Se miljøkonsekvensrapportens kapitel 8.

Ansøger har redegjort for egenkontrol i miljøkonsekvensrapport. Samtidig er der krav om etablering af et miljøledelsessystem og dertil hørende dokumentation jf. gældende lovgivning. Svendborg kommune vurderer, at egenkontrol er beskrevet fyldestgørende. Der er i denne godkendelse stillet vilkår, der er omfattet af krav om egenkontrol. Egenkontrollvilkårene er fastsat under de relevante afsnit, og omfatter blandt andet:

- Belægninger: Journal over årlig kontrol og eventuelle reparationer af belægningen under forsureningstanken. Journalen skal indeholde oplysninger for de seneste 5 år, og skal desuden kunne fremvises ved tilsyn.
- Dokumentation for miljøledelse og beredskabsplan.
- Forsuringsanlæg: Elektronisk registrering før og efter hver svovlsyrebehandling af gylle. Elektronisk statistik over gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis og skriftlig aftale om service med producenten samt data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler og kontrolrapporter. Kravene fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

IE-husdyrbrug

Husdyrbruget på Biskopstorpsvej 3, 5900 Rudkøbing godkendes efter lovens §16a stk. 2, og er dermed omfattet af reglerne for IE-husdyrbrug. Det betyder, at husdyrbruget foruden vilkår i denne godkendelse skal sikre, at de generelle regler for IE-husdyrbrug efterleves.

IE-direktivet og en række BAT-konklusioner er indarbejdet i husdyrreguleringen for fjerkræ- og svinebrug, der er omfattet af husdyrgodkendelseslovens §16a stk. 2.

¹⁸ Bekendtgørelsen om påfyldning og vask m.v af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler bek. Nr. 1401 af 26. november 2018

BAT-konklusionerne omhandler overordnet set emnerne miljøledelse og godt landmandskab samt teknikker indenfor ernæringsmæssig styring, effektiv energiudnyttelse, støj-, støv- og lugtemissioner, emissioner fra hhv. opbevaring, forarbejdning og udbringning af husdyrgødning, emissionsmonitoring og ammoniakemission fra staldanlæg.

Der gøres opmærksom på, at ved vedtagelse af nye BAT-konklusioner, skal husdyrbruget lever op til disse krav indenfor 4 år fra offentliggørelse af BAT-konklusionen.

Følgende særregler er gældende for alle IE-husdyrbrug og fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 17:

- Miljøledelsessystem – *miljøpolitik, mål, handleplan og oplæring af personale*
- Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligehold og beredskab
- Hændelser og uheld
- Fordringskrav (hhv. kvælstof og fosfor)
- Energieffektiv belysning
- Støvemissioner fra staldanlæg
- Overholdelse af vilkår og krav
- Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen
- Ophør af husdyrbrug

Foruden ovenstående særregler, skal kommunen desuden ved vurdering af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug varetage følgende regel:

§ 35.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug desuden sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

1. der ud over iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
2. energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
3. mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
4. produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
5. affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages, og
6. der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

I det efterfølgende gennemgås det, om IE-husdyrbruget er indrettet og drevet på en måde, som sikrer, at husdyrgodkendelseslovens krav til IE-husdyrbrug er opfyldt, udover de stilede krav i § 25 vedrørende BAT krav til ammoniak, der er beskrevet i kapitlet "drift af staldanlæg".

Energi- og Ressourceforbrug

Kommunen skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikre, at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at de væsentligste anvendte materialer og naturressourcer er følgende:

- Vand
- Energi (el)

De væsentligste anvendte energiforbrugende kilder er oplyst til at være følgende:

- Ventilation
- Lys
- Foderanlæg
- Opvarmning
- Rengøring

De væsentligste vandforbrugende kilder er dyrenes vandbehov. Dernæst er det vask af stalde mv.

Med udgangspunkt i de anvendte mængder mv. er der i miljøkonsekvensrapporten foretaget en vurdering af, hvilken betydning energi- og ressourceforbruget har for påvirkningen af miljøet. I det efterfølgende fremgår Svendborg Kommunes bemærkninger og vurderinger hertil.

Vandforbrug

I Miljøkonsekvensrapporten er de daglige vandforbrugende rutiner beskrevet i afsnit 6.4.2 og forbruget i afsnit 4.1.2. Der anvendes bl.a. de beskrevne BAT tiltag fra BREFF-dokumentet med brug af højtryksrensere og drikkekar/drikkenipler. Ansøger beskriver desuden at der årligt aflæses vandforbrug.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at det anvendte vandforbrug vil være det samme i nudrift som i ansøgt drift, og at der anvendes vand fra offentligt vandværk.

Svendborg Kommune vurderer, at der anvendes BAT med hensyn til vandforbruget.

Idet anlægget er et IE-brug, vil der jf. § 44 stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremover skulle udarbejdes og følges en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af:

1. Punkt 3: forsyningssystem til vand og foder
2. Punkt 7: udstyr til drikkevand

Det er Svendborg Kommunes vurdering at ansøger har beskrevet de relevante mængder og rutiner omkring vandressource-forbruget, og at vandressourcerne udnyttes effektivt.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til dokumentation af vandforbruget, idet der er vandværksvand, der løbende vil blive aflæst og afregnet, foruden den årlige indberetning via regnskabet. Det er desuden ikke et merforbrug i forhold til den nuværende produktion. Fremover vil der være kontrol med IE-bruget gennem de stillede krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Energi

I Miljøkonsekvensrapportens afsnit 6.4.1 er der beskrevet, at energi primært anvendes til ventilation, lys, foderanlæg, opvarmning og rengøring. Der er det samme forbrug i nudrift og ansøgt drift. Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.1.1.

I miljøkonsekvensrapporten er beskrevet hvorledes der er arbejdet med energioptimeringer indenfor:

1. Udendørsbelysning
2. lavenergipærer og spændingssænkning
3. strømsparende motorer ved ventilationssystemerne
4. jævnlig rengøring af ventilationsanlægget
5. logistik i forhold til interne transporter

Det er desuden beskrevet at der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet, samt at ansøger har tidligere haft energikonsulent til at gennemgå ejendommen og der er ikke fundet yderligere tiltag til reduktion af energiforbruget.

Idet anlægget er et IE-brug, vil der jf. § 44 stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremover skulle udarbejdes og følges en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af:

1. (Punkt 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf

Kommunens vurdering

Det er Svendborg Kommunes vurdering at ansøger har beskrevet de relevante mængder og rutiner omkring vand- og energi-ressource-forbruget, og at ressourcerne udnyttes effektivt.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til dokumentation af vand- og energiforbruget, idet der fremover vil der være kontrol med IE-bruget gennem de stillede krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og dermed leves der op til BAT-kravet jf. BREFF-dokumentet om aflæsning af elforbrug. Det er desuden ikke et merforbrug i forhold til den nuværende produktion.

Substitution af skadelige stoffer

Det skal ved godkendelse efter husdyrbruglovens §16a, stk. 2 sikres, at der fastsættes vilkår, der begrænser anvendelse, fremstilling og frigivelse af relevante farlige stoffer med henblik på at undgå forurening af jord og grundvand. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger, som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og rådets forordning (EF) nr. 1272/2008.

Det skal samtidig sikres, at husdyrbruget har substitueret særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller at betænkelige stoffer er udnyttet.

Miljøministeriets generelle vurdering i bemærkningerne til § 1, nr. 7 i lovforslag nr. 88 af 22. februar 2012 er, at svinebrug ikke vil være omfattet af kravet i IE-direktivet om udarbejdelse af en basistilstandsrapport, da de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer. Natur- og Miljøklagenævnet har stadfæstet denne vurdering i nævnsafgørelse NMK-10-00988

Ansøger har i Miljøkonsekvensrapporten redegjort for, at der umiddelbart ikke anvendes farlige stoffer.

Kommunens vurdering

Der kan være en række ikke decideret farlige stoffer, men derimod skadelige stoffer på et husdyrbrug. Ansøger har beskrevet opbevaring af olie og olieprodukter og at der ikke opbevares pesticider på ejendommen. Svendborg Kommune vurderer, at disse stoffer opbevares efter

reglerne, og der er minimal risiko for at de kan forurene jord og grundvand. Der er stillet vilkår til opbevaring af dieselolie i afsnittet omkring "anvendelse af farlige stoffer".

Der er desuden opbevaring af svovlsyre på bedriften, der kan være skadelig i store mængder for jord og grundvand. Svovlsyren er opbevaret i tank, der er placeret på fast tæt underlag med opkant, og indrettet med pumpeump. Tanken er sikret mod påkørsel med pullert. Der er stillet vilkår til opbevaringen og egenkontrol af forholdene.

Svendborg Kommune vurderer, at mulighederne for at substituere særligt skadelige stoffer eller betænkelige stoffer, er udnyttet i den grad, det er relevant for bedriften. Brug af sprøjtemidler eller andre midler til brug for markarbejdet, er reguleret og kontrolleres jf. anden lovgivning.

Optimering af produktionsprocesser

Det skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikres, at produktionsprocesserne er optimeret. Der er i Miljøkonsekvensrapporten redegjort for at processerne omkring vand og energiforbrug er optimerede.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ansøger har optimeret relevante processer ud fra det beskrevne i miljøkonsekvensrapporten.

Affald

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.4.3.

Kommunen skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikre, at affaldshirakiet iagttages jf. miljøbeskyttelseslovens regler. Affaldshirakiet er karakteriseret ved følgende:

1. Affaldsforebyggelse
2. Forberedelse med henblik på genbrug
3. Genanvendelse
4. Anden nyttiggørelse
5. Bortskaffelse.

Det er i miljøkonsekvensrapporten redegjort for, at affaldshirakiet iagttages på følgende måde på husdyrbruget:

Al affaldshåndtering sker i henhold til Langeland Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle olie- og kemikalieaffald afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen¹⁹, Erhvervsaffald fra husdyrbruget skal håndteres i overensstemmelse med Langeland Kommunes erhvervsaffaldsregulativ, se https://langelandkommune.dk/Files/Files/Erhverv/Erhvervsaffald/Erhvervsaffaldregulativ_godkendt%20endelig%2013052019.pdf. Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr²⁰, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Husdyrbruget skal til hver en tid efterleve gældende affaldsregulativ og lovgivning.

I forhold til opbevaring af affaldsfraktioner på husdyrbruget er det oplyst, at

- Medicinrester og medicin affald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere
- Olie- og kemikalieaffald opbevares på fast støbt underlag uden afløb
- Der opbevares ikke kemikalier på ejendommen

Svendborg Kommune vurderer, at affaldshåndteringen sker i henhold til affaldshirakiet jf. miljøbeskyttelseslovens regler, og i overensstemmelse med Langeland Kommunes gældende regulativ for erhvervsaffald.

Svendborg Kommune vurderer, at opbevaringen af affald skal ske på en sådan måde, at der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne, og der stilles vilkår om dette. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at de oplyste opbevaringsmetoder vil sikre, at affaldet ikke spredes på ejendommen.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Svendborg Kommune skal - ud over kravet om anvendelse af BAT i forhold til ammoniakemission – sikre, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapportens kapitel 6, at der leves op til BAT indenfor energiforbrug, vandforbrug, management og foder i forhold til BREFF-dokumentet:

- BAT i forhold til vand- og energiforbrug er vurderet ovenstående.
- Ansøger har beskrevet BAT for management, hvor der er fokus på bl.a. minimering af ressourcer, lugt- og fluegener, overbrusning og rengøring samt service på anlægget.
- Ansøger har beskrevet BAT for foder, hvor der er fokus på fasefodring, minimering af foderrester, samt brug af fytase.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ovenstående tiltag lever op til relevante krav i BREFF-dokumentet der beskriver BAT tiltag i svinestalde.

¹⁹ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2159 af 9. december 2020 (affaldsbekendtgørelsen).

²⁰ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til dokumentation af de nævnte tiltag, da der fremover vil der være kontrol med IE-bruget gennem de stillede krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44 omkring "Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab.

Forebyggelse af uheld

Se miljøkonsekvensrapportens kapitel 7.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget skal indrettes og drives sådan, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne.

En del af det lovpligtige miljøledelsessystem er, at det skal sikres, at personalet er oplært indenfor relevant lovgivning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning mv. Der er samtidig krav om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan. Dette vil blive kontrolleret løbende i forbindelse med de lovpligtige miljøtilsyn og ved indsendelse af data til kommunen jf. kravene til miljøledelsessystem, vedligeholdelsesplaner og beredskabsplan.

Det fremgår derudover af Miljøkonsekvensrapporten, at der kan forekomme driftsforstyrrelser og uheld ved arbejde med gylle, spild af olie og kemikalier og strømsvigt i staldanlægget. Der er desuden en beredskabsplan på ejendommen som beskriver hvordan disse uheld forbygges og behandles ved opståen. Beredskabsplanen er medsendt miljøkonsekvensrapporten som bilag og vedlagt denne godkendelse som bilag 4 og den lever op til kravene om at planen skal være opdateret løbende. Planen indeholder retningslinjer for håndtering, hvis der skulle ske uheld, der kan få miljømæssige konsekvenser.

Svendborg Kommune vurderer, at de lovpligtige krav om oplæring og beredskabsplan sammenholdt med ejendommens beskrevne procedurer og drift sikrer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse uheld.

Fastsættelse af vilkår:

- *Beredskabsplanen og dennes placering skal være kendt af husdyrbrugets ansatte og placeringen af beredskabsplanen skal være let tilgængelig.*
- *Beredskabsplanen skal revideres én gang årligt og skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvises med angivelse af seneste tidspunkt for revision.*

Husdyrbrugets ophør

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.2.4.

Kommunens vurdering

Ved ophør med driften skal Kommunen orienteres. Virksomheden skal sikre en hensigtsmæssig nedlukning af husdyrholdet, så der ikke efterlades miljøskadelig forurening på grunden. Ved ophør af produktionen skal staldene tømmes og rengøres og foderrester m.v. skal bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

Der stilles vilkår om ovenstående. Når kommunen modtager orientering om ophør af produktionen, vil Kommunen komme på lukketilsyn på ejendommen.

Fastsættelse af vilkår:

- *Ved ophør af driften, skal kommunen orienteres og virksomheden skal foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås.*
- *Ændringer i ejerforhold skal meddeles til Svendborg Kommune senest 14 dage efter ejerskifte.*

0-alternativet

Se miljøkonsekvensrapportens kapitel 3.

Kommunens vurdering

0-alternativet vil være at fortsætte den eksisterende produktion, som ejendommen på nuværende tidspunkt er godkendt til efter de regler som var gældende på daværende tidspunkt. Med en ny godkendelse vil husdyrbruget i højere grad leve op til de regler der gælder nu og dermed bidrage til en mere bæredygtig produktion.

Offentlig høring

Det ansøgte projekt godkendes efter husdyrbruglovens §16a stk.2 og er dermed omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed (jf. lovens §55).

Information om det ansøgte projekt er offentliggjort på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmeside perioden fra d. 9.-23. maj 2023. Materialet er dermed stillet til rådighed for offentligheden og berørte myndigheder.

Der er i perioden ikke indkommet høringssvar.

Et udkast til afgørelse er offentliggjort på Svendborg og Langeland kommunes hjemmeside i perioden fra 27. juli til 28. august 2023, og ansøger, parter og andre berørte er direkte orienteret om høringen. Parter er her defineret som værende ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 1278 m fra husdyranlægget, samt ejere af tilstødende matrikler.

Der er i perioden indkommet fire høringssvar. Indkomne høringssvar samt Svendborg Kommunes bemærkninger hertil fremgår af bilag 5.

Høringssvarene vedrører følgende emner:

- *Lugt*
- *Transporter*
- *Klima*
- *Alger*
- *Beskyttelse af natur*
- *Helbredseffekt af ammoniak*
- *Lever ikke op til husdyrbruglovens hensigt om at beskytte natur og miljø*

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændring af Svendborg Kommunes samlede vurdering af, at godkendelse af husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at ændringen af husdyrbruget kan godkendes.

Ændringen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

Svendborg kommune vurderer ydermere at husdyrbruget lever op til de skærpede krav for IE-husdyrbrug både indenfor miljøbeskyttelse, minimering af uheld, håndtering af eventuelle uheld og indenfor kravene om minimering af forbrug af ressourcer.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det miljøgodkendte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

BILAG

- Bilag 1. Miljøkonsekvensrapport
- Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger
- Bilag 3. Langeland Kommunes tankplads-retningslinjer (december 2020)
- Bilag 4. Beredskabsplan
- Bilag 5. Oversigt over høringssvar.

Bilag 1. Miljøkonsekvensrapport.

Miljøkonsekvensrapport til ansøgning om miljøgodkendelse af svineproduktionen på Biskopstorpvej 3, 5900 Rudkøbing

EJER OG DRIFTSFORHOLD

Ejendommens adresse:	Biskopstorpvej 3, 5900 Rudkøbing
Matr.nr.:	1a Biskopstorp Hgd., Simmerbølle
CVR nr.:	34 60 38 20
CHR nr.:	105455
Ansøger og ejer:	Tjørntved A/S, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing
Kontaktperson:	Henrik Oldenbjerg, Skovsbovej 14, 5900 Rudkøbing Mobil: 40 11 34 72 Mail: henrik@oldenbjerg.com
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning Mobil: 31 34 07 17, Mail: mjb@maxiakobsen.eu
IT-skema nr.:	230.696_Version 4

1

Max Jakobsen Miljørådgivning - E-mail: mjb@maxiakobsen.eu - Mobil: 31 34 07 17

INDHOLDSFORTEGNELSE	
Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
1 Ikke teknisk resumé	3
2 Beskrivelse af projektet	4
2.1 Godkendelsespligt	4
2.2 Det ansøgte projekt	5
2.2.1 Tidligere godkendelser	5
2.2.2 Nudrift og 8-års drift	5
2.2.3 Biaktiviteter	5
2.2.4 Husdyrbrugets ophør	5
3 Beskrivelse af alternativer	5
4 Beskrivelse af ressourceforbrug	6
4.1.1 Energiforbrug	6
4.1.2 Vandforbrug	6
5 Beskrivelse af miljøpåvirkninger	6
5.1 Lokalisering	6
5.1.1 Faste afstandskrav	7
5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet	7
5.3 Vurdering af gener i lokalområdet	8
5.3.1 Lugt	8
5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner	8
5.3.3 Lys	10
5.3.4 Fluor og skadedyr	10
5.3.5 Støv	10
5.3.6 Transport	10
5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier	12
5.4.1 Spildevand	12
5.4.2 Husdyrgødning	13
5.4.3 Affald og kemikalier	13
5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning	14
5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager	14
5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet	15
5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder	15
5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder	16
5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder	17
5.5.6 Kategori 3-naturområder	18
5.5.7 Øvrige naturområder	19
5.5.8 Samlet konklusion naturområder	19
6 BAT-redegørelse	20
6.1 BAT i relation til Management	20
6.2 BAT i relation til ammoniak	20
6.3 BAT i relation til foder	21
6.4 BAT i relation til energi og vand	21
6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger	21
6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger	22
6.4.3 BAT miljøledelse	23
7 Uheld og risici	23
7.1 Driftsforstyrrelser og uheld	23
8 Egenkontrol	23
9 samlet vurdering	24
Bilag 1 – Oversigt over anlægget	26
Bilag 2 – Plantegning med produktionsarealer	27

INDLEDNING

Denne miljøkonsekvensrapport redegør for husdyrproduktionen på Biskopstorpvej 3, 5900 Rudkøbing. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i forbindelse med ansøgning om en ny miljøgodkendelse på ejendommen.

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Rapporten redegør for de faktuelle forhold ved den ansøgte produktion samt de forhold, der gør sig gældende ved den eksisterende produktion.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i henhold til retningslinjerne i bilag 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2225 af 27. november 2021).

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Ikke teknisk resumé
- Beskrivelse af projektet
- Beskrivelse af alternativer
- Beskrivelse af ressourceforbrug
- Beskrivelse af miljøpåvirkninger
- BAT-redegørelse
- Uheld og risici
- Egenkontrol
- Samlet vurdering
- Bilag 1 – oversigt over anlægget
- Bilag 2 – oversigt over produktionsarealer inklusiv plantegning

1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Beskrivelse af det ansøgte projekts placering og udformning

Der ansøges om en miljøgodkendelse af en eksisterende husdyrproduktion på Biskopstorpvej 3, 5900 Rudkøbing. Ejendommen ligger ca. 1,1 km øst for Simmerbølle på Langeland.

Der foretages ingen udvidelse af produktionsarealet, der fortsat er på totalt set 7.225 m². Der opføres ingen nye driftsbygninger. Driftsbygningerne ligger som en samlet enhed på ejendommen.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1. På bilag 2 er der en plantegning over staldene.

Lugt

Lugtgenafstanden til nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse og byzone bliver overholdt.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 3,7 km vest for ejendommen. Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Den planlagte ændring af husdyrproduktionen vil ikke medføre væsentlige tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdi) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT.

Der er desuden anvendt BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte, da der er tale om en fortsættelse af den nuværende husdyrproduktion i de eksisterende driftsbygninger.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Biskopstorpvej 3 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

2 BESKRIVELSE AF PROJEKTET

2.1 Godkendelsespligt

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019).

Der er ingen tekniske installationer, bygninger, driftsmæssige forhold m.v., der betyder, at husdyrbruget på Biskopstorpvej 3 skal eller kan betragtes som teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug på andre ejendomme.

I henhold til husdyrbruglovens §16c, jf. husdyrbruglovens § 3 stk. 1 nr. 1) samt husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 afsnit B nr. 3) er det derfor kun det konkrete husdyrbrug på ejendommen på Biskopstorpvej 3, der er omfattet af den konkrete ansøgning.

Der er ikke andre anlæg med husdyr på ejendommen Biskopstorpvej 3 end det konkrete ansøgte anlæg.

Ansøgningskema (nr. 220.206) med beregninger er indsendt til Langeland Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem www.husdyrgodkendelse.dk

2.2 Det ansøgte projekt

Der ansøges om en miljøgodkendelse af en eksisterende husdyrproduktion.

Der foretages ingen ændringer produktionsarealet, der fortsat er på total set 7.225 m². Der opføres ingen nye driftsbygninger.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1. På bilag 2 er der en oversigt over indretningen af staldene med produktionsarealer.

2.2.1 Tidligere godkendelser

Der er tidligere den 6. februar 2009 givet miljøgodkendelse til husdyrbruget.

2.2.2 Nudrift og 8-års drift

Inden for de seneste år er der ikke foretaget ændringer af husdyrbruget, der har medført ændringer i produktionsarealet. Derfor er produktionsarealerne i nudriften og 8-årsdriften de samme.

2.2.3 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

2.2.4 Husdyrbrugets ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil stalde og godningsopbevaringsanlæg blive tomt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- Overskydende husdyrgødning i kummer og kanaler tommes og fjernes på forsvarlig vis.
- Staldene bliver rengjorte.
- Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

3 BESKRIVELSE AF ALTERNATIVER

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte, da der er tale om en fortsættelse af den nuværende husdyrproduktion i de eksisterende driftsbygninger.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Biskopstorpvej 3 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

4 BESKRIVELSE AF RESSOURCEFORBRUG

Virksomhedens ressourceforbrug går primært til el- og vandforbrug, der anvendes til husdyranlægget.

4.1.1 Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg, opvarmning og rengøring.

Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug.

Tabel 1. Energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	690.000 kWh	690.000 kWh

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på energibesparende foranstaltninger.

4.1.2 Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand. Nedenstående tabel 2 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede vandforbrug.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand (inkl. drikkevandsspild)	17.000 m ³	17.000 m ³
Vand til vask af stalde	1.000 m ³	1.000 m ³
Vandforbrug i alt	18.000 m³	18.000 m³

Der anvendes vand fra offentligt vandværk.

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT- på vandbesparende foranstaltninger.

5 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

5.1 Lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzonen med ca. 595 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Biskopstorpvej 1). Nærmeste nabobeboelse i samlet bebyggelse er Ravnerydvej 3, der ligger ved Simmerbølle ca. 1.040 meter vest for driftsbygningerne. Nærmeste byzone ligger ved Skebjerg (syd for Tullebølle) ca. 1,2 km nordøst for driftsbygningerne.

Afstandene er målt fra de nærmeste stalde- og husdyrgødningsoptbevaringsanlæg.

Nedenstående figur 1 viser et kort med placering af nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Figur 1. Beliggenhed i forhold til nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse.

5.1.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller godningsopbevaringsanlæg til de respektive områder.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn og søer)	>15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	>15 meter	15 meter
Naboskel	>30 meter	30 meter
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Ravnerødvej 5)	950 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse* (Ravnerødvej 3)	1.040 meter	50 meter
Nærmeste byzone (Skebjerg syd for Tulleballe)	1,2 km	50 meter

* En bolig ligger i samlet bebyggelse, når der indenfor en afstand af 200 meter fra boligen ligger mindst 7 andre boliger. Ingen af boligerne må være ejet af ansøger eller være med landbrugspligt.

På ovenstående baggrund vurderes det, at husdyrbruglovens afstandskrav er overholdt.

5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet

Der opføres ikke nye driftsbygninger, og der er derfor ikke vurderet yderligere på lokalisering og landskab.

5.3 Vurdering af gener i lokalområdet

5.3.1 Lugt

I tabel 4 nedenfor er der foretaget lugtberegninger i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnit 5.1 og 5.1.1.

Tabel 4. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller lokalplanlagte områder. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Bebyggelse	Kumulativ	Model	Ukorrigeret gennemsnitsafstand (m)	Korrigeret gennemsnitsafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Generkriterie overholdt	
 Rammervej 5	0	NY	483,1	483,1	1070,1	Ja	▼
 Stubvej 4	0	NY	483,1	386,4	755	Ja	▼
 Rammervej 3	0	NY	923,6	923,6	1158,8	Ja	▼
 Skebjerg, Tuleballe	0	NY	1192,4	1192,4	1361,1	Ja	▼

Lugtberegninger i IT-ansøgnings-skemaet viser, at alle lugtgennemsnitsafstandskravene overholdes. På den baggrund vurderes der ikke at være problemer i forhold til lugt.

5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjkloder

Støjkloder fra landbrugsvirksomheden kan forekomme fra følgende kilder:

- Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m.) og ventilationsanlæg.
- Mølleri (foderblanding)
- Kornblæser.
- Påfyldning af gyllebeholder (periodevis støjklode ved udbringning af husdyrgødning)
- Ind- og udlevering af grise.

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor tidsrummet 07.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af grise, der kan påbegyndes før kl. 07.00. Det forventes at 80-90 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00.

Der kan også være afvigelser i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, der i et begrænset antal dage om året kan forekomme på alle tider af døgnet.

Ventilationsanlægget er tændt i døgndrift og kornblæserne er i drift i store dele af døgnet. Kornblæserne kører ikke uafbrudt men i perioder.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Ventilationsanlægget vil være i konstant drift, men støjen herfra vil være lav. Der er installeret ventilatormotorer med et lavt støjniveau. Ventilationsanlægget serviceres og vedligeholdes, hvilket er medvirkende til, at støj herfra er minimal.

Støjkluder i forbindelse med mølleri/foderblanding står indendørs, og vurderes dermed ikke at kunne give væsentlige støjgener ved de nærmeste nabobeboelser.

Levering af korn/foder sker med tippevogn i korngrav. Der er dermed ingen støjende aktivitet i forbindelse med indblæsning levering af korn/foder.

Staldanlægget er et moderne anlæg og motorer fra fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m. er placeret indendørs, hvorfor støj herfra er minimal.

Det forventes ikke, at transporter vil give anledning til væsentlige støjgener, da der er langt til nabobeboelser (>500 meter), og da der er gode til- og frakørselsveje til ejendommen.

Alle generelle krav vedrørende støj fra produktionsanlægget vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

Der er tale om fortsættelse af et eksisterende produktionsanlæg, og der vil således ikke være forøgede støjende aktiviteter i forhold til nuddriften.

Der er ikke foretaget vejledende støjberegninger, da afstanden til nærmeste nabobeboelse fra nærmeste støjkilde (påfyldning af gyllevogn) er over 500 meter. Der er ca. 700 meter til nærmeste nabobeboelse fra de mest støjende aktiviteter, som vurderes at være kornblæserne ved kornsiloerne. Kornblæserne står imellem kornsiloerne, og er således afskærmet i forhold til nærmeste nabobeboelse dels af kornsiloerne og dels af ejendommens øvrige bygninger.

Bygningsparcellen på Biskopstorpvej 3 ligger hensigtsmæssigt i forhold til de nærmeste nabobeboelser, og det forventes at de støjende aktiviteter, der er på ejendommens bygningsparcel, ikke vil give væsentlige støjgener for de nærmeste nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for omboende.

Rystelser fra stationære maskiner og fra køretøjer

Der er ingen stationære støjkluder, der giver rystelser. Rystelser kan muligvis opleves fra tunge transporter.

Lastbiler, der holder ved ejendommen i forbindelse med af- og pålæsning, slukker motoren med det samme for at spare på brændstoffet og for at mindske emissionerne. Der er et begrænset antal transporter fra ejendommen med husdyrgødning, da hovedparten af disse transporter foregår via interne markveje til og fra marker omkring driftsbygningerne.

Der er generelt tale om et relativt lavt antal transporter til- og fra husdyrbruget og afstanden til de nærmeste nabobeboelser er relativ stor (>500 meter).

På den baggrund vurderes det, at der ikke er rystelser fra det konkrete husdyrbrug, der giver væsentlige gener for omgivelserne.

5.3.3 Lys

Lyset i staldene vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 20.00.

Der sidder orienteringslys ved indgangsdørene til staldene og nedadrettet arbejdslys ved den sydvendte gavl af maskinhuset (jf. bilag 1). Disse lyskilder er tændt i begrænsede perioder efter behov. De nærmeste nabobeboelser ligger over 600 meter fra de nærmeste lyskilder, og der er levende hegn imellem de nærmeste nabobeboelser og lyskilderne.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for omboende.

5.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget. I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Hvis der konstateres flueproblemer anvendes gyllefluer.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet. Dette kan være i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Konklusion fluer og skadedyr

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er gjort tilstrækkeligt til at forhindre eventuelle problemer med fluer og skadedyr. Der vurderes dermed ikke at være væsentlige gener fra fluer og skadedyr.

5.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm m.m. Al håndtering af mulige støvkilder foregår indendørs. Staldanlægget og lade, hvor støvende aktiviteter kan forekomme, ligger i god afstand til de nærmeste nabobeboelser. Desuden er der bygninger og levende hegn imellem støvende aktiviteter og nabobeboelser.

På ovenstående baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omboende.

5.3.6 Transport

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker primært via Biskopstorpvej med overkørsel til Ravnerydvej. Ud over denne adgang til offentlig vej er der også overkørsler til de offentlige veje Bjerrebyvej og Skebjergvej hhv. nordvest og nordøst for driftsbygningerne.

Praktisk taget alle transporter med husdyrgødning sker via interne transportveje, der giver adgang til bedriftens arealer.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 07.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter. Det forventes at 80-90 % af transporterne vil ligge på hverdage i tidsrummet 07.00-18.00. Der er tale om en fortsættelse af en eksisterende produktion, hvor der ikke sker ændringer i antallet af transporter. Reglerne for udkørsel af husdyrgødning vil blive overholdt. En del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage.

Alle grænser for tilladelig støj fra transporter til og fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende.

Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Afhentning af smågrise/polte/slagtesvin	52	52	Hverdage	00.00-24.00
Afhentning af slagtesøer	40	40	Hverdage	00.00-24.00
Afhentning af døde dyr	104	104	Alle dage	07.00-18.00
Levering af korn	125	125	Alle dage Sæsonbestemt	00.00-24.00
Levering af tilskudsfoder (minerale m.m.)	52	52	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Gylleudbringning	25*	25*	Alle dage Sæsonbestemt	00.00-24.00
Halmtransporter	12	12	Sæsonbestemt	00.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	12	12	Hverdage	06.00-18.00
I alt (gns.)	422	422		

* Transporter til udbringning af husdyrgødning sker primært via interne transportveje.

På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsveje til ejendommen.

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold, og da der samtidig er relativt langt til de nærmeste nabobeboelser, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener.

5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier

5.4.1 Spildevand

Spildevand fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Table 6. Spildevand (art og mængder).

Art	Nudrift	Ansøgt drift	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	1.000 m ³ *	1.000 m ³ *	Gyllebeholder
Vaskeplads	125 m ³ **	125 m ³ **	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normaltalsberegning for gylleproduktion (jf., afsnit 5.4.2).

** Vaskevand inklusiv opsamlet regnvand.

Der er en vaskeplads på 112 m², der er placeret ved den nordvendte gavl af stald nr. 3 (jf. bilag 1).

Al tagvand bortledes til markdræn.

Der søges ikke om opførelse af nye bygninger, og de eksisterende forhold vedrørende tagvand ændres der ikke på. Bortledning af vand fra toiletfaciliteter er ikke oplyst, da det ikke er en del af miljøgodkendelsesprocessen, men håndteres i byggesager. Der gøres opmærksom på, at håndteringen af opsamlet tagvand ikke er en del af miljøgodkendelsesprocessen (jf. NMK-132-00521).

5.4.2 Husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres svinegylle på ejendommen, og der er følgende opbevaringsanlæg til rådighed:

Eksisterende gyllebeholder:	2.000 m ³
Eksisterende gyllebeholder:	3.000 m ³
Eksisterende gyllebeholder:	5.000 m ³

Opbevaringsanlæg i alt flydende husdyrgødning: 10.000 m³

I tabel 7 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning.

I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Tabel 7. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblad 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt	Dybstrøelse t/år i alt
Søer (farestald)	Gylle	1.120	1,71	-	1.915	0
Søer (løbe- og drægtighedsstald)	Gylle	1.120	4,70	-	5.264	0
Slagtesvin/polte	Gylle	750	0,55	-	413	
Smågrise	Gylle	34.750	0,133	-	4.622	
Gødningsproduktion i alt					12.214	0
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					0	0
Vaskevand og overfladevand fra vaskeplads					125	
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					12.339	0
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					9.254	0
Opbevaringskapacitet til rådighed					10.000	0
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					9,7	-

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

5.4.3 Affald og kemikalier

Døde dyr

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06 2011).

Døde dyr opbevares under kadaverkappe på en fast plads, der ligger ved Biskoptorpsvej, hvor der er tilkørsel fra Ravnerydvej ca. 500 meter vest for driftsbygningerne.

Opbevaring af olie og kemikalier

Dieselolie opbevares indendørs i tank på 5.900 l, der står indendørs på fast stobt underlag i et kar.

Eventuel motorolie og spildolie opbevares ligeledes indendørs i beholdere, der står på fast stobt underlag uden afløb med opkant.

Svovlsyretanken til forsyningsanlægget står på fast støbt tæt underlag og er udstyret med indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken er sikret mod påkørsel med pullert.

Status på alle belægnings er, at de er som de skal være, uigennemtrængelige for olie og kemikalier.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicinrester og emballage

Medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Langeland Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmodtager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle olie- og kemikalieaffald afleveres via godkendt affaldsmodtager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Eventuelle medicinrester, tom emballage m.m. afleveres via godkendt affaldsmodtager/- transportør eller leveres til genbrugsplads.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Al affald og kemikalier håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning

5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 6 nedenfor).

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift, nudriften og 8-årsdriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	9.548 kg NH ₃ -N	5.501 kg NH ₃ -N	2.562 kg NH ₃ -N

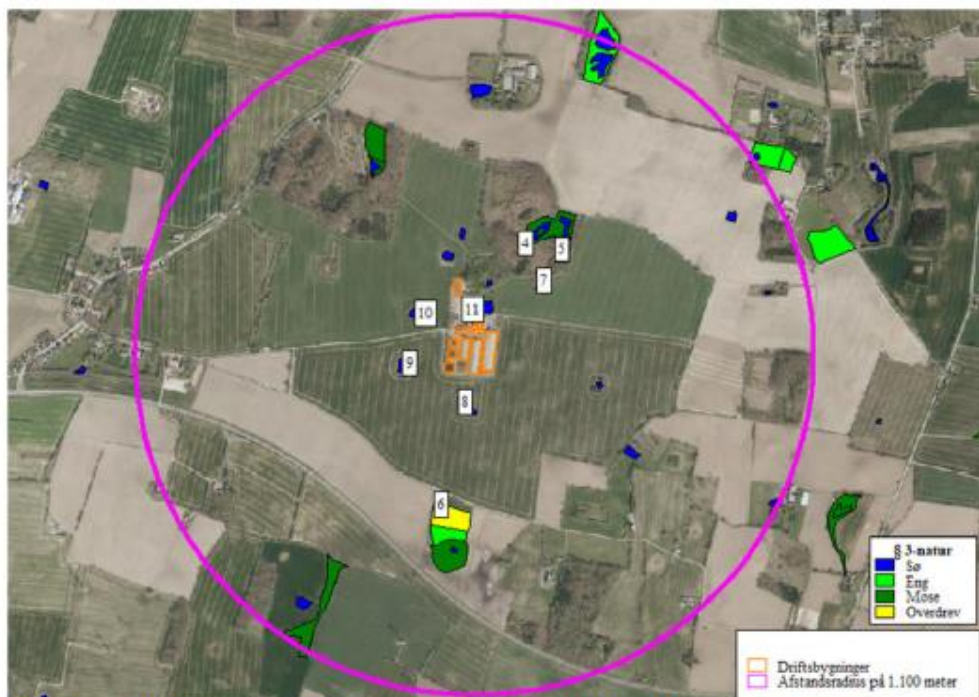
I miljøgodkendelsen fra 2009 er der stillet vilkår om anvendelse af forsyningsanlæg i alle stalde med den maksimale effekt, hvilket i dag vil sige en reduktion i ammoniakemissionen på 64 %. Som det fremgår af miljøgodkendelsen, er der tale om en overopfyldelse. Det var kun nødvendigt at reducere ammoniakemissionen med 20 % i nye stalde og stalde, hvor produktionen blev ændret således, at det generelle ammoniakreduktionskrav på 20 % skulle opfyldes. Derfor er der i nudriften indtastet en ammoniakreducerende effekt på 20 % i nye og renoverede stalde.

I miljøgodkendelsen fra 2009 blev naturområderne vurderet ud fra den fulde effekt af forureningsanlægget. For at sikre der i den konkrete ansøgning tages udgangspunkt i den korrekte naturvurdering med den ammoniakemission, der ville have været, hvis forureningsanlægget kørte på maksimal effekt, er der i 8-årsdriften indtastet en effekt af forureningsanlægget på 64 % i alle stalde. Derfor er merdepositionen størst i forhold til 8-årsdriften.

Beregningen i nudriften bruges dermed til at vurdere det korrekte BAT-niveau, mens beregningen i 8-årsdriften bruges til at vurdere merdepositionen på naturområderne i lokalområdet.

5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

På figur 3 nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet.

Figur 3. Beskyttede naturområder i lokalområdet. Afstanden til kategori 1- og 2- naturområderne er så stor, at de ikke er vist på figuren.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder, og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

5.5.3 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 8 nedenfor.

Der er beregnet ammoniakdeposition på 17 naturområder, der er vist i tabel 8 nedenfor med litra nr. 1-11 samt 6 naturområder oprettet af sagsbehandleren. Det er kun naturområderne 4-

11, der er vist på figuren ovenfor, da de øvrige naturområder enten ligger længere væk, eller har lavere ammoniakdeposition end naturområderne i de respektive kategorier i tabel 8.

Tabel 8. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Møndeponition (kg N/ha/år):		Totaldeponition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Udpejningsgrundlag for Natura 2000	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Vandhul NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,1	0,6	1,5	▼
vandhul NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,2	0,6	1,7	▼
vandhul stik nord	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	3,2	1,9	4,4	▼
vandhul NØ 2	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	2,9	1,7	3,9	▼
vandhul øst	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,2	0,6	1,7	▼
Nr. 11. Vandhul - i have	Kategori 3	Ansøger	0	V	8,2	4,7	11,1	▼
Nr. 10. Vandhul - nordvest	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,3	1,2	3,3	▼
Nr. 9. Vandhul - vest	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,4	1,4	3,5	▼
Nr. 8. Vandhul - syd	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,0	1,1	2,8	▼
Nr. 7. Skov - nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	4,7	2,8	6,4	▼
Nr. 6. Overdrev - syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,4	0,2	0,6	▼
Nr. 5. Mose - nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	2,5	1,5	3,3	▼
Nr. 4. Mose - nord	Kategori 3	Ansøger	0	S	2,9	1,8	3,9	▼
Nr. 3. Overdrev > 2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 2. Elle- og Askeskov (Natura2000)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 1. Overdrev (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

5.5.4 Internationale naturbeskyttelsesområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura2000) er "Det Sydfynske Øhav".

Nærmeste del af Natura2000-området ligger ca. 3,8 km vest for ejendommen.

5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Der er beregnet ammoniakdeposition på de nærmeste to naturområder, der ligger indenfor Natura 2000-området (naturområde 1 og 2). De to naturområder er hhv. et overdrev og en elle- og askeskov, der ligger ca. 5,9 km vest for staldanlægget og 5 km sydvest for staldanlægget. Det vurderes, at begge naturområder er kategori 1-natur.

Der er ingen kategori 1 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ikke regnet med kumulativ effekt fra andre husdyrbrug i lokalområdet, dels fordi det vurderes, at der ikke ligger andre husdyrbrug så tæt på naturområderne, at der skal regnes med kumulativ effekt, og dels fordi totaldepositionen er mindre end 0,2 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et overdrev (naturområde 3) ca. 4 km nord for staldanlægget.

Der er ingen kategori 2 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 2 naturområder.

5.5.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Ved vurdering af om der skal stilles vilkår til maksimal merdeposition på 1 kg NH₃-N/ha/år, skal følgende inddrages (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 4):

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen (om naturområdet er udpeget som særlige værdifulde naturområder m.m.) **og/eller** om naturområdet har en høj naturkvalitet
samt
- om naturområdet er påvirket fra andre kilder som markbidraget

Der ligger flere kategori 3-naturområde i lokalområdet, og der er beregnet ammoniakdeposition på de nærmeste af disse naturområder (naturområde 4-7).

Der er tre kategori 3-naturområder, der modtager en merdeposition med ammoniak, der er større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Disse tre naturområder ligger nordøst for staldanlægget.

Der er tale om et moseområde og en potentiel ammoniakfølsom skov. Moseområdet ligger inde i skoven. Der er beregnet ammoniakdeposition på den nærmeste del af skovområdet og to punkter på moseområdet.

Moseområde (naturpunkt 4 og 5)

Der er tale om en lavere målsat mose (C-målsat), der er tilgroet med pile, elle- og asketræer. Moseområdet vurderes at være en rørsump med en tålegrænse på 20-25 kg NH₃-N/ha/år.

Moseområdet modtager en merdeposition på 1,8-2,9 kg NH₃-N/ha/år og en totaldeposition på 3,9 kg NH₃-N/ha/år.

Baggrundsbelastningen i lokalområdet er 13,7 kg NH₃-N/ha/år.

Dermed vurderes det, at mosens tålegrænse ikke er overskredet, og der dermed ikke sker en væsentlig påvirkning af det konkrete moseområde.

Skovområde (Naturpunkt 7)

Der er tale om et mindre skovområde, tæt ved ejendommens driftsbygninger. Det pågældende skovområde indgår ikke i kommuneplanen og er ikke udpeget som særligt værdifuldt naturområde eller som et naturområde med høj naturkvalitet. Det vurderes således at skovområdet har en mindre naturværdi som moseområdet inde i skoven. Derfor vurderes det som ved moseområdet, at tålegrænsen for skovområdet ikke er overskredet.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af det pågældende skovområde.

5.5.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder ligger der et flere § 3-beskyttede vandhuller i lokalområdet (naturområde 8-11 samt 5 vandhuller udpeget af sagsbehandleren). Disse naturområder er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition.

Da der er tale om § 3-beskyttede naturområder, skal det vurderes, om der er risiko for en væsentlig tilstandsændring af de pågældende naturområder.

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet, **samt** at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder (markbidrag).

Der er flere vandhuller, der ligger tæt ved driftsbygningerne. Flere af disse vandhuller modtager dermed en merbelastning med ammoniak på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Vandhullerne modtager ca. 0,6 til 8,2 kg NH₃-N/ha/år i merdeposition og op til ca. 11,1 kg NH₃-N/ha/år i totaldeposition

Generelt er vandhuller robuste overfor ammoniaktilførsel fra staldanlæg, da vandhullerne er i hydrologisk kontakt med de omkringliggende intensivt dyrkede marker. Der er ingen af vandhullerne, der indgår i kommuneplanen eller som har en høj naturkvalitet. Der er tale om mindre remiser beliggende midt på marker eller i haven til husdyrbruget.

Det vurderes således, at ammoniakafsætningen på vandhullerne er af mindre betydning i forhold til øvrige kilder til kvælstofbidrag til vandhullerne (baggrundsbelastning og markbidrag).

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af de konkrete vandhuller.

5.5.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er to kategori 3 naturområder, der modtager en merdeposition på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der flere vandhuller i umiddelbar nærhed af staldanlægget, der modtager en merbelastning på mere end 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Ved vurdering af om der kan stilles vilkår til maksimal merdeposition, gælder følgende (jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35 stk. 4):

- Der kan alene stilles krav om maksimal deposition, hvis naturområdet er omfattet af udpegninger **og/eller** har en høj naturkvalitet, **samt** at ammoniakbidraget fra

husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, naturområdet modtager fra andre kilder.

Der er redegjort for, at de naturområder, der modtager en merbelastning større end 1,0 kg NH₃-N/ha/år, ikke har så høj en naturkvalitet sammenholdt med ammoniakbidrag fra andre kilder (baggrundsbelastning, markbidrag), at det vil medføre væsentlig påvirkning af naturområdet.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

6 BAT-REDEGØRELSE

6.1 BAT i relation til Management

Den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse således, at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Der er stor bevilgning omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof og næringsstoffer. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader.

Der fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor og fluebekæmpelse i det omfang det er nødvendigt. Fluebekæmpelse sker efter retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Hvis der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i alle staldafsnit. Overbrusningen benyttes efter forskriften i lov om indendørs hold af grise. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd og til nedkøling af dyrene i varme perioder. Desuden reducerer overbrusning støv i staldluften.

Der er stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold.

6.2 BAT i relation til ammoniak

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdier ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

Som nævnt i afsnit 5.5.1 blev der i 2009 stillet vilkår om forsøringsanlæg, der var en overopfyldelse.

BAT-niveauet for ammoniakemission i den konkrete ansøgning er beregnet ud fra det krav, der var i 2009 om 20 % ammoniakemission i nye stalde og renoverede stalde.

Det betyder at BAT-kravet for følgende staldafsnit er 20 %:

- I stald nr. 1. blev et staldafsnit på 270 m² produktionsareal til løsgående søer på dybstrøelse ændret til delvist spaltegulv
- I stald nr. 2 blev et staldafsnit på 1.412 m² produktionsareal til løsgående søer på dybstrøelse ændret til delvist spaltegulv
- I det nye staldafsnit 3 (klima-/polte- og slagtesvinestald)

Forsuringsanlægget er tilkøbt alle staldafsnit, men der skal kun stilles vilkår om, at forsuringsanlægget skal reducere ammoniakemissionen med 20 % for de nævnte staldafsnit og produktionsarealer.

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 9.548 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningsskema 220.206.

Den ansøgte husdyrproduktion har en ammoniakemission på 9.548 kg NH₃-N/år.

Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier er overholdt, og der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakemissionen.

6.3 BAT i relation til foder

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der anvendes fasefodring, hvor foderblandingerne optimeres, så tildelingen af N og P tilpasses dyrenes behov alt efter, om der er tale om diegivende søer, gøde/drægtige søer eller smågrise/slagtesvin. Der er således et stort fokus på, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres. I øvrigt tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres.

Foderet tilsættes fytase der betyder, at en større andel af P i foderet gøres tilgængeligt i grisenes fordøjelsessystem. Dermed udnyttes en større andel af fosforet i foderet, og der sker en mindre udskillelse af P i husdyrgødningen.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at anvende fytase i foderet og anvende fasefodring.

6.4 BAT i relation til energi og vand

6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger

Udendørsbelysning er kun tændt i forbindelse med daglige arbejdsgange, hvis dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Der anvendes lavenergipærer overalt, hvor dette er muligt. Der overvejes løbende muligheder for at reducere forbruget vha. automatiske foranstaltninger. Ventilationen i staldene er undertryksventilation med strømbesparende motorer.

Ventilationsanlægget rengøres i hvert staldafsnit, når der foretages vask af staldafsnittet efter hvert hold grise. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid holdes rent således, at der

ikke ophobes støv og skidt i ventilationsanlægget. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid fungerer optimalt.

Logistikken i forbindelse med udtagning af foder er planlagt, så arbejdet giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Tilsvarende planlægges transporter med husdyrgødning at være så effektive og energibesparende som muligt.

Der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i elforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens elforbrug er konstant over året, der er ingen sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at aflæse elforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse elforbruget en gang årligt.

6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget minimeres ved, at der bruges drikkekar/drikkenipler. Dermed er vandspildet minimalt, og der anvendes praktisk taget kun det drikkevand, som grisene tapper.

I forbindelse med den daglige rytme og gennemgang i staldene, reduceres risikoen for, at et eventuelt brud på drikkevandssystemet resulterer i et længerevarende spild af vand.

Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Når der skal vaskes stalde, foretages en iblodsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Iblodsætningen og anvendelsen af højtryksrensere er med til at reducere vandforbruget i forbindelse med vask.

Ifølge BREF-dokumentet, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere og drikkekar/drikkenipler).

Der foretages en årlig aflæsning af vandforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i vandforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge BREF-dokumentet, er det BAT at aflæse vandforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse vandforbruget en gang årligt.

6.4.3 BAT miljøledelse

Der udarbejdes et miljøledelsessystem, hvor der er opstillet en handlingsplan, hvor der arbejdes med indsatser indenfor et eller flere af følgende indsatsområder:

- Råvarer (foder, effektivitet)
- Vand (forbrug)
- Energi (forbrug)

Miljøledelsessystemet implementeres som et led i opfyldelse af EU's BAT-konklusion om miljøledelse, der blev offentliggjort i EU-tidende den 21. februar 2017.

7 UHELD OG RISICI

7.1 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Gylleudslip ved f.eks. lækage på pumperør, spild ved overpumpning fra gyllebeholder til gyllevogn eller væltet gylletransport.
- Spild af olie og kemikalier/pesticider.
- Strømsvigt i staldanlægget.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Der udføres 10. års beholderkontrol på gyllebeholderne.
- Ved strømsvigt er der nødopluk i staldene, og der gives en alarm til mobiltelefon hos den driftsansvarlige.
- Opbevaring af olie sker forsvarligt, og der anvendes kun godkendt olietank.
- Ved uheld med gylle eller olie kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings- og forebyggelsesforanstaltninger. Således at gene og risiko for en forurening begrænses mest muligt. Et eventuelt spild af olie opsuges med savsmuld/kattegrus. Ved større spild opdæmmes med halmballer, jord og lignende.

Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

8 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige godningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger aflæser og registrerer forbrug af vand og el en gang årligt i forbindelse med årsregnskabet.

Virksomhedens el- og vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.1 vedr. "Management".

9 SAMLET VURDERING

Vedrørende ansøgningskrav jf. § 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

Stk. 5. Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 6. De oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. D, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

I bilag 1 under afsnit D. Miljøkonsekvensrapport står følgende:

Kravene i pkt. B og D, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Konklusion af miljøkonsekvensrapport for Biskopstorpvej 3

I den konkrete sag vurderes der ikke at være forhold vedrørende anden lovgivning, der skal tages hensyn til.

Med hensyn til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 6 er der følgende konklusioner:

Befolkningens og menneskers sundhed

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 om vurdering af gener i lokalområdet, er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger med lugt, støj, støv m.m.

Det vurderes desuden, at en svineproduktion som den ansøgte hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5 om vurdering af ammoniakpåvirkning, er det vurderet, at det konkrete projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder.

Da bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder, vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er der vurderet på anvendelse af BAT. Det vurderes, at der anvendes BAT i tilstrækkeligt omfang på ressourceforbrug. Der er dermed redegjort for, at det konkrete projekt reducerer forbruget af energi mest muligt, hvilket alt andet lige betyder et mindre klimaaftryk fra husdyrbruget.

Desuden er alle stalde, gødningskanaler, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere udført af tætte materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade).

Der er ingen skadelige emissioner fra stoffer, der kan være giftige for omgivelserne. Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne.

Desuden er der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1 redegjort for, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1., 5.2, 5.3 og 5.5 er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet. Desuden er alle afstandskrav overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil imellem de enkelte faktorer under punkterne 1-4.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7, er der redegjort for eventuelle uheld og risici. Det er vurderet, at den største risiko for ulykker eller katastrofer er gylleudslip.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7 er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå.

På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

BILAG 1 – OVERSIGT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Løbe- og farestald	270 m ² (Dyretype: Søer, golve og drægtige)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv) (løsgående)
		623 m ² (Dyretype: Søer, diegivende)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv) (Kassestier)
		526 m ² (Dyretype: Søer, golve og drægtige)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv) (løbebokse)
2	Fare- og drægtighedsstald	1.412 m ² (Dyretype: Søer, golve og drægtige)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv) (løsgående)
		872 m ² (Dyretype: Søer, diegivende)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv) (Kassestier)
3	Klima-/polte-/slagtesvinestald	1.439 m ² (Dyretype: slagtesvin og smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
		1.934 m ² (Dyretype: slagtesvin og smågrise)	Delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv)
		149 m ² (Dyretype: slagtesvin og smågrise)	Fulldrænet gulv.
G1	Gyllebeholder	476 m ² overfladeareal (2.000 m ³)	
G2	Gyllebeholder	747 m ² overfladeareal (3.000 m ³)	
G3	Gyllebeholder	931 m ² overfladeareal (5.000 m ³)	
S1-S4	Kornsiloe		
K	Korngrav		Al korn tippes af i korngrav
F	Forsuringsanlæg		Tank til opbevaring af svovlsyre
P	Procestank		Procestank til forsuringsanlæg
L	Lys		Lyskilder tændt efter behov
U	Udlevering		Udleveringsrampe
V	Vaskeplads	112 m ² overfladeareal	Opsamlet vaskevand og regnvand ledes til gyllebeholder

BILAG 2- PLANTEGNING MED PRODUKTIONSAREALER

Der er vedhæftet en pdf-fil til IT-ansøgningskemaet med plantegning over staldene.

Nedenfor er de enkelte staldes produktionsareal vist. Gangarealer, krybber, foderautomater m.m. er ikke medregnet i produktionsarealet.

Stald nr. 1. Løbe- og farestald

	Længde (meter)	Bredde (meter)	Antal stier	Foder-automat	Produktionsareal (m ²)	Samlet produktionsareal (m ²)
Løbebokse	2,52 - (0,3m krybbe)	0,70	159	-	247,1	526
Løbebokse	2,52 - (0,3m krybbe)	0,65	136	-	196,2	
Løbebokse	2,52 - (0,3m krybbe)	0,65	57	-	82,3	
Bufferstier	2,52	3,09	4	0,15 m ² /sti	30,5	270
Bufferstier	2,90	2,47	5	0,15 m ² /sti	35,1	
Bufferstier	2,90	3,02	5	0,15 m ² /sti	43,1	
Træning	20,70	7,80	1	0,15 m ² /sti	161,3	
Kassestier	2,80	1,68	137	0,16 m ² /sti	623,0	623
Total						1.419

Stald nr. 2. Fare- og drægtighedsstald

	Længde (meter)	Bredde (meter)	Antal stier	Foderautomat/transponderstation	Produktionsareal (m ²)	Samlet produktionsareal (m ²)
Drægtighedsstier (transponder)	15,00	13,26	6	12 stk. à 0,5 m ² (6 m ² i alt)	1.187,4	1.412
Kontrol	3,00	2,24 - (0,2m krybbe)	6	-	36,7	
Kontrol	5,00	2,24 - (0,2m krybbe)	6	-	67,2	
Kontrol	4,10	2,83 - (0,2m krybbe)	8	-	92,7	
Babystald	3,10	2,23	4	0,10 m ² /sti	27,8	
Kassestier	2,80	1,68	192	0,16 m ² (pr. kassesti)	872,4	872
Total						2.284

Stald nr. 2. Klima-/polte og slagtesvinestald

	Længde (meter)	Bredde (meter)	Antal stier	Foder-automat	Produktionsareal (m ²)
Klimastier	4,83	2,40	126	0,17 m ² /sti	1.439
Polte-/slagtesvinestier	4,83	2,40 - (0,2m krybbe)	182	-	1.934
Polte-/slagtesvinestier	4,83	2,40 - (0,2m krybbe)	14*	-	149
Total					3.522

* Der er 14 stier, der er med fulldrænet gulv. Resten er med delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv).

Bilag 2. Oversigtskort – placering af bygninger

Teknik og Miljø

**LANGELAND
KOMMUNE**

1. udgave

10. december 2020

Retningslinjer for indretning af tankpladser

Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg.

Hvorfor retningslinjer?

- Formålet med retningslinjerne er, at beskytte jord og grundvand mod forurening af olieprodukter.
- Retningslinjerne gælder for nyetablering af tankpladser, samt ved udskiftning af tanke på tankpladser.

Indretning af diesel- og benzintanke

- Tanke skal placeres på en plan og tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale.
- Tanke skal være overdækket og placeres i et kar eller lignende, der som minimum kan rumme hele tankens volumen.
- Overdækning og placering i kar eller lignende kan undlades, hvis der fra opsamlingskarret/tankpladsen er etableret afløb til offentligt spildevandssystem inkl. sandfang og olieudskiller med tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere hele tankens volumen.
- Tanke skal være sikret mod påkørsel f.eks. ved pullert/bøjler.
- Der skal være påmonteret en brudventil (breakaway valve) mellem tank og slange. Denne anordning sikrer, at slangen knækker ved kraftige ryk, og at tanken dermed ikke vælter. Samtidig lukker ventilen straks for udpumpning af diesel.
- Brudventil kan undlades ved tanke med håndpumpe og tanke, hvor tankpistolen ikke kan fastlåses.
- Udluftningsrør og påfyldningsstuds skal placeres indenfor opsamlingskarret.
- Hvis påfyldningsslangen kan nå udenfor tankpladsens belægning, skal der anvendes spildbakke ved påfyldningen.

Indretning af tankpladsen

- En tankplads skal være indrettet med tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale. En sten- eller flisebelægning er *ikke* at betragte som en tæt belægning.
- Tankpladsen skal være dimensioneret til tung trafik.
- Tankpladser skal være indrettet med fald mod afløb alternativt skal der anvendes spildbakke ved tankning.
- Ved tankpladsen skal der findes opsugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende, og et spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
- For udendørs tankpladser gælder, at der ikke må kunne løbe vand til pladsen fra tage, eller fra det omkringliggende terræn.

Indretning af afløb

- Afløb fra tankpladsen skal via sandfang og olieudskiller ledes til spildevandssystemet. Alternativt kan afløbet ledes direkte til anden beholder f.eks. gyllebeholder.
- Sandfang og olieudskiller skal dimensioneres i forhold til tankpladsens samlede areal og tankens volumen.

Vær opmærksom på at:

- Tankanlæg er omfattet af reglerne i Miljøministeriets Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (olietanksbekendtgørelsen).
- Afløb og udskilleranlæg skal indrettes efter gældende norm for afløbsinstallationer og rørcenteranvisning fra Teknologisk Institut.
- Olieudskiller og sandfang skal være tilmeldt den kommunale tømningsordning og udledning af spildevand kræver spildevandstilladelse fra Langeland Kommune.
- Ved etablering af tanke, skal det sikres, at gældende afstandskrav til f.eks. brønde og vandindvindinger kan overholdes, spørg Langeland Kommune.
- Bestemmelser i Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter, og Olie tankbekendtgørelsen, kan stille skærpede krav til etableringen, for at sikre jord og grundvand mod spild.
- Brandmyndigheden skal godkende indendørs tankanlæg over 6.000 liter.
- Opstilling af benzintanke skal som regel altid godkendes af brandmyndighederne, spørg Langeland Kommune.
- Tanke skal altid anmeldes til Langeland Kommune – læs mere på kommunens hjemmeside www.langelandkommune.dk

Vedtaget i Trafik-, Teknik- og Miljøudvalget 16. november 2020.

Bilag 4. Beredskabsplan

BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

Beredskabsplan

for

Biskopstorpvej 3

5900 Rudkøbing

Side 1 af 11

BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

1 INDHOLD	
1. INDLEDNING OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN	3
2. SELVE BEREDSKABSPLANEN	4
2.1 Kortmateriale.....	4
2.2 Telefonnumre	4
2.3 Brand- og evakueringsinstruks	5
2.4 Instruks ved overløb af gylle.....	6
2.5 Instruks ved kemikalie-og oliespild	7
2.6 Stophaner og hovedafbrydere	8
2.7 Instruks ved strømsvigt	8
2.8 Transport af bekæmpelsesmidler.....	9
Bilag A. "Kort over ejendommen"	10
Bilag B. "Kort over hoveddræn"	11

Ved store uheld ring altid 1-1-2!
Ved mindre uheld ring til miljømyndighederne.
Er du i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand og lignende tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

1. INDLEDNING OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN

Beredskabsplanen er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at håndtere pludseligt opståede situationer og uheld, der kan få konsekvenser for det omgivne miljø.

Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og bør udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, mm.

Beredskabsplanen skal revideres og kontrolleres mindst én gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i en mappe i: Forrummet i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i en mappe: Kontor i privatbolig på Skovsbovej 14.

Beredskabsplanen er udarbejdet af Max Jakobsen Miljørådgivning ud fra de angivne retningslinjer, der er angivet af Miljøstyrelsen i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

2. SELVE BEREDSKABSPLANEN

2.1 Kortmateriale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen, der angiver:

- Placering af bygninger m.m.
- Slukningsmateriel.
- Hovedafbryder til el og vand.
- Kort over hoveddrænen.

2.2 Telefonnumre

<u>Kontakt</u>	<u>Telefonnummer</u>
Falck kontaktes på telefon:	112
Brandvæsen kontaktes på telefon:	112
Miljømyndighed (udenfor normal arbejdstid):	114 (politiet)
Miljømyndighed (indenfor normal arbejdstid):	62 23 30 00
Lægevagt kontaktes på telefon:	70 11 07 07
Dyrlæge kontaktes på telefon:	62 62 30 74
Foderstofforretning kontaktes på telefon:	33 68 51 00
Elektriker kontaktes på telefon:	62 50 10 72
VVS/Smeden kontaktes på telefon:	30 66 47 06
Elselskab kontaktes på telefon:	62 51 10 55
Ventilation og alarmanlæg:	62 50 10 72
Henrik Oldenbjerg (ejer):	40 11 34 72
Kristian (driftsleder):	40 16 32 51

BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

2.3 Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand, der ikke kan slukkes ved egen hjælp, tilkald brandvæsenet - RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand?
- Er der tilskadekomne? I givet fald hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? I givet fald dyreart og antal, der eventuelt er fanget.

Kontakt herefter:

- Driftsleder Kristian på tlf.: 40 16 32 51
- Ejer Henrik Oldenbjerg på tlf.: 40 11 34 72

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder i særdeleshed fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker m.m.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet (bilag A).

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse branden ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.
- Hvor det brænder.
- Brandens omfang.
- Hvor der er adgangsveje.
- Der står traktor i maskinhus med frontlæsser.

BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

2.4 Instruks ved overløb af gylle

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt herefter:

- Driftsleder Kristian på tlf.: 40 16 32 51
- Ejer Henrik Oldenbjerg på tlf.: 40 11 34 72

Kontakt miljømyndighederne indenfor normal arbejdstid: 62 23 30 00

Kontakt miljømyndighederne udenfor normal arbejdstid: 114 (politiet)

Opdæmning af gylle:

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til: Kloak/dræn

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn, skal der laves en opdæmning af vandløbet nedstrøms for drænets udløb.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Der står traktor i maskinhus med frontlæsser.

BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

2.5 Instruks ved kemikalie-og oliespild

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt herefter:

- Driftsleder Kristian på tlf.: 40 16 32 51
- Ejer Henrik Oldenbjerg på tlf.: 40 11 34 72

Kontakt miljømyndighederne indenfor normal arbejdstid: 62 23 30 00

Kontakt miljømyndighederne udenfor normal arbejdstid: 114 (politiet)

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til Kloak/dræn.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden og art.

Der står traktor i maskinhus med frontlæsser.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet.

BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

2.6 Stophaner og hovedafbrydere

Hovedafbryder til el og vand fremgår af kortbilag A.

Vand:

Hovedhanen er placeret hjørne af bygning 5 (Foderlade) (se bilag A)

Elektricitet:

Hovedafbryder er placeret hjørne af bygning 5 (Foderlade) (se bilag A)

2.7 Instruks ved strømsvigt

- Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
- Begræns trækgener og varmeudvikling (evt. overbrusning).
- Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
- Ved strømsvigt på over ca. 2 timer forhør om varigheden af udfaldet.
- Elselskabets telefonnummer er: 62 51 10 55

BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

2.8 Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

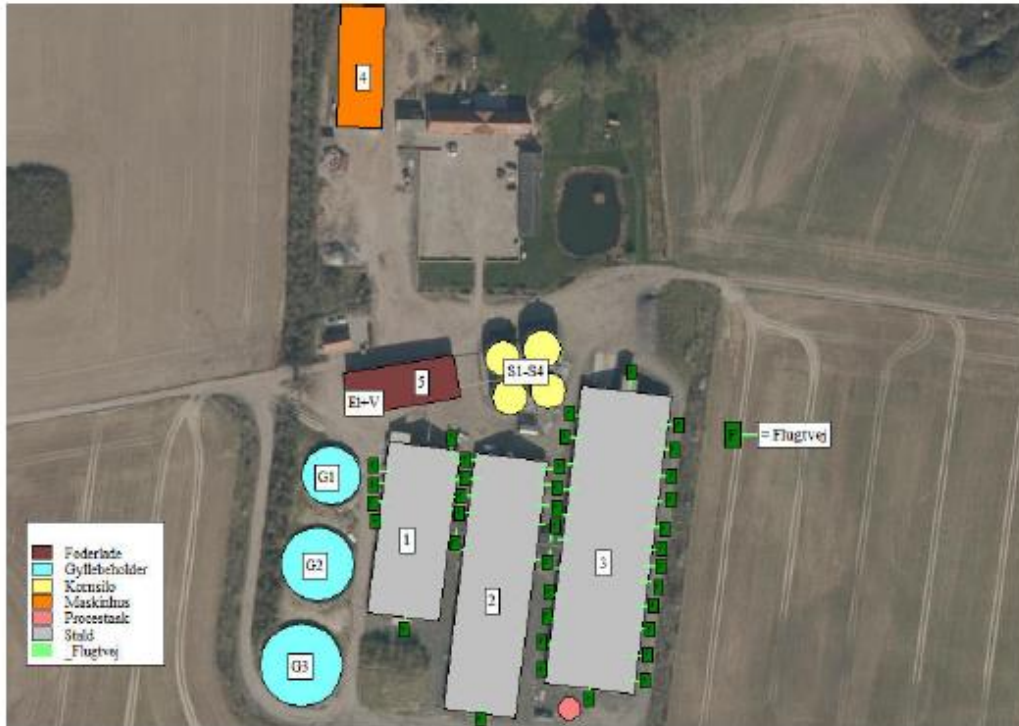
Derudover gælder følgende:

- Kemikalierne skal opbevares, hvor der er godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Kemikalierne skal opbevares i en aflåst beholder eller aflåst rum uden gulvafløb så kemikalierne derved er utilgængelige for børn og dyr.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.

Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild

BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

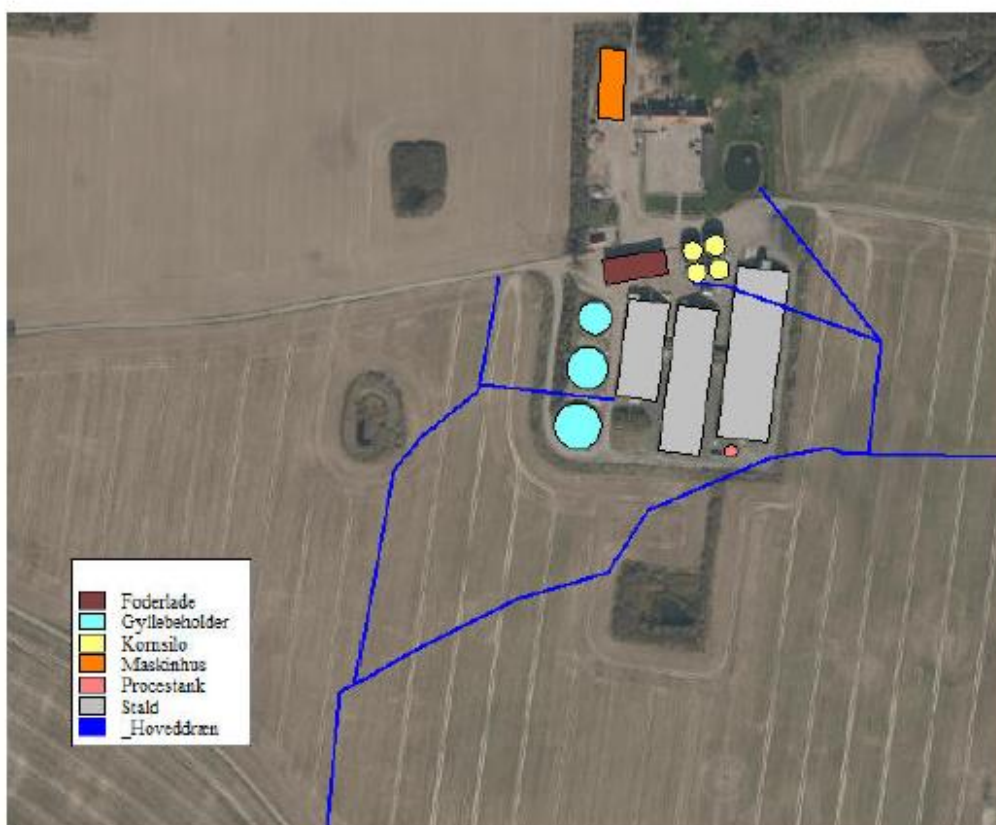
Bilag A. "Kort over ejendommen"

Bygning nr.	Anlæg	Beskrivelse
1	Svinestald	
2	Svinestald	
3	Svinestald	
4	Maskinhus	Opbevaring af traktor m.m.
5	Foderlade	
G1-G3	Gyllebeholdere	
S1-S4	Kornsiløer	
EL	Hovedafbryder til el	Sidder indenfor i hjørne af foderlade
V	Hovedafbryder til vand	Sidder indenfor i hjørne af foderlade
B	Brandslukningsudstyr	Der sidder brandslukkere for hver 25 meter

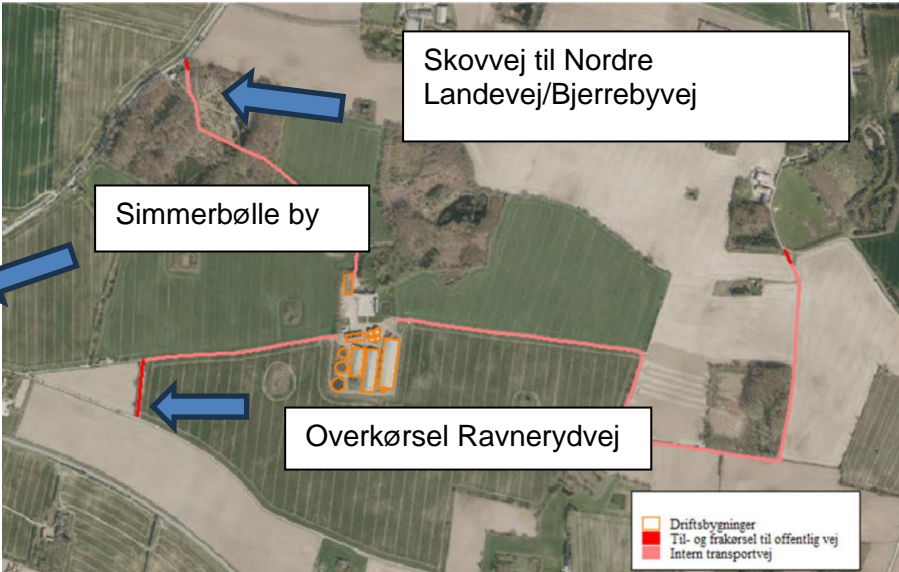
BEREDSKABSPLAN FOR BISKOPSTORPVEJ 3, 5900 RUDKØBING

Bilag B. "Kort over hoveddræn"

Bilag 5. Høringssvar

Berørte emner	Svendborg Kommunes bemærkninger
<p>Lugt</p> <p>Naboerne oplyser at de allerede nu er påvirket af store lugtgener og er bekymrede for at der med ændringen på husdyrbruget sker en forøgelse af lugtemissionen</p> <p>Vilkår om lugt bør specificeres og den tilladte lugtemission bør angives</p> <p>Hvorfor er lugteffekt ikke beskrevet ved den anvendte teknologi?</p>	<p>En ansøgning om godkendelse til et husdyrbrug skal ske gennem statens digitale ansøgningsystem husdyrgodkendelse.dk. Her bliver der gennemført beregninger på, om lugten fra staldanlægget overholder bestemte grænseværdier for nærmeste nabobeboelse, nærmeste samlede bebyggelse og byzone. Resultatet af beregningerne for det ansøgte husdyrbrug viser, at disse lugtniveauer er overholdt for alle tre beboelsestyper.</p> <p>Beregninger er baseret på, at staldene bliver holdt rene. Svendborg kommune stiller derfor i godkendelsen vilkår om, at staldene holdes rene. Lugt fra gyllebeholdere og forsøringsanlæg indgår ikke i beregningen, men er omfattet af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.</p> <p>Svendborg kommune er tilsynsmyndighed og kontrollerer overholdelse af den generelle lovgivning og de vilkår, som er fastsat i godkendelsen. Forholdene omkring lugt er dermed håndteret i godkendelsen og den generelle lovgivning.</p> <p>Der gives godkendelse til den ansøgte lugtemission, og som i godkendelsen er opgivet som en geneafstand til nærmeste naboer. Der skal ikke stilles vilkår til forhold, der er omfattet af den generelle lovgivning.</p> <p>Den tilladte lugtemissions størrelse er indskrevet i godkendelsen resumé side 5 og godkendelsens side 36.</p> <p>Den anvendte teknologi gylleforsuring har ikke en lugtreducerende effekt, mens det kan være tilfældet for andre teknologier, derfor er der i skemaet plads til at skrive dette, men det er ikke relevant for den valgte teknologi. Kommunen kan ikke stille krav om lugtreducerende effekt i denne sag da, de i loven fastsatte lugtkriterierne er overholdt.</p> <p>Svendborg Kommune kan derfor kun opfordre ejer og naboer til at indgå i en dialog om der er eventuelle frivillige tiltag, som kan reducere lugtpåvirkningen.</p>

<p>Alger</p>	<p>Behandlingen af en ansøgning om godkendelse til udvidelse på et husdyrbrug sker efter en række lovbestemte kriterier, som er fastsat i husdyrbrugloven.</p> <p>Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i forlængelse heraf fastsat en praksis, hvoraf det fremgår at algebelægninger ikke kan inddrages i vurderingen af, om der kan meddeles godkendelse til et husdyrbrug.</p>
<p>Transporter</p> <p>Dimensionering af veje i forhold til størrelsen af maskiner</p> <p>Store tunge maskiner på små veje på alle tider af døgnet.</p> <p>Der sættes spørgsmålstegn ved om ansøger gør som beskrevet med at bruge de interne transportveje</p>	<p>Der henvises generelt til ansøgers beskrivelse og vurdering af transport i ansøgningsmaterialet og Svendborg Kommunes vurdering af dette, hvor konklusionen er at der ikke vil være væsentlige virkninger på miljøet fra transport og finder, at der ikke er grundlag for at stille vilkår til transport.</p> <p>Den væsentlige argumentation, der ligger til grund for denne vurdering er, et lavt antal transport i gennemsnit 1 om dagen, at der ikke sker i stigning i antallet af transport og at ansøger anvender tre interne veje som adgangsveje til arealerne omkring husdyrbruget: overkørsel fra Biskopstorpvej til Ravnerydvej, vej gennem Nordskoven til Nordre Landevej/Bjerrebyvej og Biskopstorpvej til Løkkebyvej. Svendborg Kommune vurderer, at der med denne praksis er taget behørigt hensyn til de nærmeste naboer, som ikke alle vil blive belastet af de samme transport. Dog bor samtlige naboer som har afgivet høringssvar i Simmerbølle by. Svendborg Kommune vurderer, at det er af stor betydning for naboerne i Simmerbølle, hvorvidt transporterne går herigennem eller de anvender de interne transportvej på husdyrbruget og vil derfor opfordre til, at ansøger så vidt muligt anvender overkørsel til Ravnerydvej og ruten gennem Nordskoven, når dette er relevant.</p> <p>Vedligehold og eventuelle udvidelse af de offentlige veje varetages af Langeland Kommune.</p> <p>Hvis man observerer huller i vejen, langs kanten af vejen, ødelagte skilte eller lignende på offentlige veje og stier i Langeland Kommune kan man kontakte kommunen via dette link. https://selvbetjening.egki.dk/482/482-10071909393897.</p> <p>Trafik på offentlig vej håndhæves af politiet, og det er med husdyrbrugloven ikke muligt at regulere trafikken på de offentlige veje.</p>

	Svendborg Kommune har i godkendelsen til husdyrbruget på Biskopstorpvej 3, gennemført en vurdering af husdyrbrugets trafikale påvirkning af omgivelserne, og der henvises dertil.
Klima	<p>Behandlingen af en ansøgning om godkendelse til udvidelse på et husdyrbrug sker efter en række lovbestemte kriterier, som er fastsat i husdyrbrugloven.</p> <p>Der er i lovgivningen ikke fastsat krav til CO₂-udledning fra husdyrbrug, og Svendborg Kommune har derfor valgt ikke at inddrage denne miljøfaktor i vurderingen af godkendelse.</p>
Helbredseffekt af ammoniak	Det fremgår af svar fra Miljøministeren den 20. april 2020, at der er igangsat undersøgelser af helbredseffekt af luftforurening fra husdyrbrug. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der for nuværende ikke er hjemmel i husdyrbrugloven til at inddrage dette forhold i vurdering af, om der skal gives godkendelse efter husdyrbrugloven.
Biodiversitet og natur	<p>I ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk, som ansøger er forpligtet til at bruge, foretages der beregninger til en række særligt ammoniakfølsomme naturtyper. Det fremgår af beregningerne, at husdyrlovens krav til ammoniak-påvirkning af natur er overholdt.</p> <p>Svendborg Kommune har derudover i godkendelsen vurderet, at der ikke er væsentlig påvirkning af §3 områder og Natura 2000 områder.</p> <p>Det er i godkendelsen desuden vurderet, at den økologiske funktionalitet for bilag IV- arter ikke påvirkes.</p>
Forslag til ændring af vilkår	<ul style="list-style-type: none"> • Rengøring af stalde: Det er ikke praktisk muligt at vaske stalde, mens der er dyr i dem. Ansøger har oplyst at staldene nedvaskes ved skift af dyr, hvor tit dette sker vil afhænge af dyretypen. Svendborg kommune har stillet et generelt vilkår om at staldanlægget skal renholdes, da lugtberegningerne er fastsat med baggrund i et renholdt staldsystem. Dette vil blive kontrolleret ved tilsyn. • Vaskeplads fast bund – dette er en del af anden lovgivning: Bekendtgørelse om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler nr. 1401 af 01/01 2019. Der kan ikke stilles vilkår til noget som allerede er en del af anden lovgivning. • Beredskab i forbindelse med uheld skrives ind i afgørelse. Dette er sket.

Afgørelsen er i uoverensstemmelse med husdyrbrugloven "hensigter om at værne om natur, miljø og landskab..."	Kriterierne for hvordan naturen og miljø beskyttes er fastsat i husdyrbrugloven. Se under natur og biodiversitet i denne hvidbog og i godkendelsens afsnit "Ammoniakdeposition til naturområder" samt hvidbogens afsnit og godkendelsens afsnit om "Lugt". Disse kriterier er overholdt. Kommunen har derudover konkret vurderet støj, rystelser, støv, lys og skadedyr.
---	--

Ansøger har ikke haft nogle kommentarer til høringssvarene.